

No 31
 o spaudos
 is knygos jau
 EIKATA".
 rios vėliavias šla
 išaiškinta visokiu
 sergėli, pripildyta
 i Instituto.
 m žinot, toj knygoj
 ne susituokim, ką tik
 "vadovas i sveikata"
 kuris tik abeja to a
 i SVEIKATA dykai
 ms, vyras ir molo
 isaugot, kaip jau dar
 vygoj atras sau reika
 ti daktar, kad na
 OVA i SVEIKATA,
 daktarai, vyrų ir
 šėjimui ligų varžoj
 di ne ypatiskai, tai
 as prisistoti vaistai.
 Vaistai išsintin
 busij. Adresuok:
 Institute
 rk, N.Y.
 10 ryto iki 1 p.p.

KOVA
 KOVOJ TU LAYSI SAVO TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
 LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRIAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 32 Philadelphia, Pa. 7 Rugpjūčio (August) 1908 m. Metal IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Ką mes turime veikti?

MŪSŲ Sąjunga tvėrėsi su tikslu platinti tarp lietuvių, Amerikoj gyvenančių, socializmo idėją. Pritarėjų buvo gana daug ir kuopos pradėjo dygti, kaip grybai po lietaus. Darbo, pakol kas, visiems užteko – tvėrti kuopas ir jas sutvėrus užlaikyti. Kuopose visgi ėjo agitacija: per diskusijas, prakalbas ir per organą «Kovą». Nors mažai susipratę, draugai su laiku pradeda, išpradžios neaiškiai, suprasti, kas tai yra socializmas. Supratę, maž-daug, kas yra socializmas, pradeda patys dirbti jo naudai. Bet iki šiol visas tasai darbas susideda tik iš prikalbinimo naujų draugų arba naujų kuopų tvėrimo. Tokiu budu lig šiam laikui visų norai ir pastangos buvo – išauginti kuolabiausiai Sąjungą. Bet da niekad nebuvo pakeltas klausimas, ką išaugusi Sąjunga veiks įvykdinimui socializmo. Koks jos turi

but praktiškasis darbas? Juk neužtenka suprasti, kas yra socializmas, reikia ir dirbti, kad jis įvyktų.

Ant to vieni atsakys, kad mums būtina reikia susivienyti su anglų Socialist Party ir sykiu su jais kovoti už įvykdinimą socializmo – kovoti balsavimų, propagandos ir agitacijos keliu. Kiti gal sakys, kad užtenka tiktai socialistiškos propagandos. Abelnai, tas klausimas da nepakeltas ir atsakymai gali būti labai netobuli ir neaiškūs.

Aš paduosiu keletą savo sumanymų, ką Sąjunga turi veikti.

Socialist Party taktika ir mes.

Kaip mes žinome, anglų socialistų partija stengiasi kuolabiausiai darbininkų suagituoti prie partijos, išplėtoti par.

tiją po visas valstybes, miestus ir miestelius, kritikuoti ir aiškinti netikumą šios tvarkos ir valdžios, turėt įtekmę ant visų gyvenimo apsieiškimų, ir su pagelba balsavimo paimti valdžią į savo rankas, o paskui, po partijos kontrole, perkeisti šį draugijos surėdymą į socialistišką. Išėina, kad svarbiausias pas juos kovos įrankis tai – balsavimas; prisirengimas prie balsavimo – agitacija, propaganda, kritikavimas dabartinės valdžios ir surėdymo. Tame darbe jie turi pasekmę, partija smarkiai auga, kapitalistiškos partijos ir norėdamos negali jau jos ignoruoti, kapitalistiški laikraščiai nenoroms turi paminėti socialistų darbus, ir su gailėsčiu ir baime kalba apie smarkų socialistų partijos augimą. Mat, mato sau didelį pavojų.

Mūsų Sąjunga, suprantama, viena sau jokia būdu nepasitos tokia galinga, kaip Soc Party. Mūsų, lietuviai, galime agitaciją ir propagandą varyti tik tarp lietuvių. O lietuvių, sulyginant su amerikiečiais ir kitų tautų atejunais, tiktai saujalė. Mūsų darbas – tik lašas jurėse. Bet kad pagreitinti įvykdinimą socializmo, mūsų turime visgi stengtis kaip nors prisidėti prie to didelio darbo, kokį varo S.P., ypač dėlto, kad jie negal agituoti tarp lietuvių be mūsų pagelbos. Bet priešandieninių Jungt. Valstybių įstatymų, mūsų anglams soc. labai mažai galime padėti jų svarbiausiame darbe, vartojant jų svarbiausią kovos įrankį – balsavimą. Kaip mūsų žinome, balsavimo teises gali išgauti tiktai penkerius metus išgyvenę šioje šalyje, ir tai, jeigu reikalauji tų teisių. Išreikalaujant tas teises statoma visokios kliutys: reikia mokėti angliskai, žinot maž–daug Jungt. Valst. istoriją, konstituciją, niekadoms nebut prasikaltusiu kapitalistams. Išgavęs tas teises, ne kasžin kiek pasinaudosi jomis prie dabartinių suvaržymų. Tiesa, įstatymai truputį labiau užtaria pilietį, negu kokį svetimšalį. Nepilietis negali užimti tulas vietos, arba kokį geresnį biznį užvesti. Bet tai vis mažmožiai. Svarbiausia tas, kad pilietis turi teisę, nors netiesioginiai, išleisti savo naudai įstatymus.

Mūsų lietuviai, kaip ir visi atejunai, labai mažai galime pasinaudoti tomis teisėmis. Jau tas reikalavimas – išbuti 5 metus šioje šalyje – labai apsunkina: daugybei atima teisė per 5 metus rupintis abelnais šios šalies, ir tuo patim savais, reikalais. Per tuos 5 metus gali visai atsistikti: gali žmogus, vargo prispirtas, kaip nors kapitalistams nusidėti – tada jau negalėsi pastoti piliečiu. Gal, pagalios, užstoti teip, kaip dabar, krizis, ir darbininkas tankiai buna priverstas ant tulo laiko apleisti šią šalį, kad kaip nors surasti duonos kąsnį, o potam, sugrįžus, jau kapitalistams kur–kas lengviau nustumt da ant 5 metų išgavimą tų teisių. Žodžiu, tas įstatymas išleistas su tikslu, kad šioje «liuosoje» šalyje darbininkai būtų suvaržyti, kad kuomaziais darbininkų turėtų įtekmę ant šios šalies valdžios.

Toliaus įstatymai sako, kad pilietis neturi teisės balsuoti, jeigu jis neišgyvęs vienoj vietoj bent metus (valstybėj), arba arba 6 mėn. (mieste), arba 90 dienų (w a r d'e), ir jeigu neužsimokės mokesčių. Tas vėl atima bent didesnei pusei darbininkų–piliečių balsą. Juk mažai rasit darbininkų, kurie vienoje stuboje gyventų bent kokius metus. Reikalai jį pris-

piria tankiai kilnotis tam pačiam mieste, arba išvažiuoti į kitą miestą, arba į kitą valstybę. Darbininkas persikeldamas į kitą miestą tankiai prazudo tuom laiku savo balsą. Tas viskas sunkiai atsieliepia ant pačių jankių, o da labiau ant ateivių, nes ateiviai tankiausiai už visus kilnojasi.

Taigi, priimant į atydą visus tuos varžančius piliečius ir pastojimą piliečiais įstatymus, matome, kad balsavimais mūsų, lietuviai, labai mažai galime gelbėti įvykdinime socializmo.

Kokių permainų turime reikalauti.

Mano nuomone, mūsų Sąjunga turėtų paimt iniciatyvą kovoti už nesuvaržytas pilietiškas teises: apsvarstyti ir išdirbti pleną tos kovos ir atsisaukti į visas progresyviškas visokių atėjūnų organizacijas, kad jos stotų į kovą ir ragintų kitus stoti.

Tos nesuvaržytos teisės turėtų but tokios:

1) kad kiekvienas darbininkas, nors ir tik–ką (daleiskim, savaitė laiko) būtų atvažiuavęs į šią šalį, turi tiesą balsuoti, jeigu jis nori;

2) kad balsavimas nebutų varžomas mokėjimu ar nemokėjimu mokesčių (taxes) ir

3) kad ilgumas gyvenimo vienoj vietoj nebut aprubežiuojamas ilgiau, kaip savaitė laiko, nepaisant, ar jis bus persikėlęs iš kitos valstybės, ar kito miesto, ar kito ward'o.

Ant šitų paduotų apsvarstymui sumanymų gali buti daugybė išvadžiojimų už ir prieš. Jau valdžia, išleisdama balsavimui įstatymus, matomai, rėmėsi ant šitų išvadžiojimų:

1) Šios šalies piliečiu gali pastoti tik tas, kas mislija apsigyventi čia ant visados, nes tik toks rupjysis visuotina šalies gerove. Manydamas čia ant visada apsigyventi, beabejonės, tēmys ir supras republikoniškai–demokratišką valdymo būdą ir dirbs tik jo patobulinimui, o ne priešingai. Bet kad gerai suprasti tą republ.–dem. valdymo būdą, žmogus turjis pagyventi tulą laiką [5 metus].

Ant šitų išvadžiojimų galima atsakyti tiek. Jau pats atkeliavimas į šią šalį reiškia norą apsigyventi. Tiesa, kai–kurie atvažiuoja su mislia kiek užsidirbti ir paskui grįžti. Bet jie tankiausiai grįžta tik tada, kada šiėion užstoja blogi laikai. Kada darbai eina gerai ir jo gyvenimas geresnis, negu jo tėvynėje – tada žmogus negrįš, nēr ko nē svajoti. Teipgi nēr ko bijoti ir to, kad jis negeis gero šiai šaliai. Priešingai, kiekvienas stengsis palaikyti tą gerovę ir dar pagerinti, jei galima. Arba vėl: baimė, kad nesupras, kas gerai, o kas blogai ir kad gal iš to but koks pavojus republikoniškumui–demokratiškumui – tik juokai. Kiekvienas žmogus supranta, kas jam gerai, o kas ne, ir pagal tai tik spėja ir visos šalies gerovę. Tą supratimą turi visi – ar ilgai ar trumpai gyvenęs šioje šalyje. O tasai republikoniškai–demokratiško valdymo buvo supratimas ypač greičiau aiteina, jeigu žmogus greičiau gal naudotis balsavimo teisėmis ir kontroliuot savo išrinktąją valdžią. Tokiu būdu nebutų jokio pavojaus priledžiant prie balsavimo visus ateivius, kad ir tik–ką atkeliavusius.

(Pabaiga bus)

A. B.

Kaip šiandieninės darbdavių draugijos kovoja su darbininkų sąjungomis.

(Pabaiga).

«Darbdavių laikraštis» net atvirai apskelbia, kad paskutiniiais laikais pasigriebiama taktika — arba, aiškiau sakant, lokautai kaipo užpuolamoji kova priešais profesijines sąjungas, — šita taktika esą neužilgo bus visur pasigriebiama. Tas laikraštis sako:

«Darbdavių organizacijos (susivienijimai) dabar pradeda spręsti kada pradėt kovą ir kaip ilgai ją tęsti, kaip ikišiol per ilgus metus tai darė darbininkų organizacijos... Per tokius visuotinius lokautus išsiseima iš profesijinių sąjungų didelės sumos bendram darbininkų palaikymui ir darbininkai netenka galės pradėti savo judėjimo linkui padidinimo uždarbio, nors ir sulaukia patogų tam laiką».

Da aiškiau apie tai pasakė kiti pabirkantų organai toje prasmėje, kad artimiausiam laikui tokia užpuolamoji taktika kuotikslingiausia. Tokiu būdu mes galime laukti pasididinant ateityje lokautų judėjimui. Atsiekti menamąją pasekmę — profesijinių sąjungų sukriušimą — šituo keliu, suprantama, pabirkantams pasiseks teip pat mažai, kaip ir visai pirmiausia vartotais būdais. Visi užpuolimo pavidalai, kurių tik darbdaviai pasigriebdavo prieš profesijines darbininkų sąjungas, galų gale padarydavo tiktai tvirtesnę ekonomiškąją darbininkų judėjimą. Toki lokautai, tokia darbdavių priespauda pastumdavo į profesijines sąjungas dideles eiles darbininkų, kurie iki tam laikui buvo atšalę nuo organizacijų; per tokią priespaudą sąjungų nariuose išsiauklėjo pasišventimo dvasia, jie stropiau ėmė šviesti darbininkus, gausiau aprūpinti savo sąjungų išdus, vienu žodžiu — atbudo tos spėkos, kurias viena ekonomiška agitacija būtų galima tik su dideliu vargu patraukti į judėjimą. Ir net darbdavių išlaimėti lokautai negalėjo prašalinti to, kad jie paskui vėl turėjo žymiai nusileisti profesijinėms darbininkų sąjungoms.

Tokiu būdu, lokautų judėjimas pasirodė tiktai naudingu darbininkams ir jų susivienijimams, ir būsimieji dideli susirėmimai teip pat turės tiktai geras pasekmes darbininkų klesai. Galutinė už susirėmimų pasekmę gali būti tiktai pakilnesnis judėjimas dėl uždarbio saiko, ir tas negali būti negeistina darbininkams, jeigu tai įvyksta po rimtos kovos, kuomet pabirkantai eina su užpuodinėjimais, o profesijinės sąjungos narsiai juos atmuša. Be tokių susirėmimų nebūtų galima Vokietijos pabirkantus, teip žiauriai pasišiaušusius prieš darbininkus, priverst prie ramaus atlikimo uždarbio santarmės, naudingos darbininkams. Dideli lokautai turi būt pirmiau, negu darbdaviai susitalkys daryti su darbininkais santarmes apie uždarbį didumą, santarmes, užtikrinančias darbininkams rimtą ekonomiškąją pagerinimą; tie lokautai turi būt pirmiau, negu darbdaviai pamatys juos esant paskutiniu tos rūšies išsigelbėjimo įrankiu visoje beprotiškoje priespaudų politikoje.

Kad plėtojimasis eis tuo keliu — tam yra svarbus prirodymai. Vienu svarbiausiųjų tos rūšies apsirėškimų galima rokuot tą faktą, kad visuotina darbdavių sąjunga geležies išdirbystėje paskutiniu laiku žymiai permainė stovį prieš darbininkų sąjungas. Šitoji organizacija iki pastarajam laikui turėjo pamatinu principu tą, kad darbininkų organizacijoms nepripažindavo jų klesos atstovų teisės. Dėlto ikišiol Visuotina Sąjunga grieštai atmesdavo visokias tarybas su profesijinėmis sąjungomis apie sutakymą ekonomiškų nesutikimų. Dabar šitą atžvilgį Visuotina Sąjunga pametė, ir aišku, kad tai atsitiko po įtekme to prityrimo, kuri ji atjautė paskutiniuose didžiuosiuose susirėmimuose su Vokietijos metalų darbininkų Sąjunga.

«Darbdavių laikraštis» praneša, kad Visuotinos Sąjungos atstovai susivažiavime, kovo 20 d., apsvartę valdybos įnešimą, vienas balsai priėmė savo veiksmarodžiams principą, pagal kurį visos darbininkų sąjungos tampa pripažintomis. Sulyg tuo nutarimu, atsitikus toliaus ekonomiškams susirėmimas, susivienijusieji darbdaviai daro pasikalbėjimus su laisvai išrinktomis darbininkų komisijomis ir dalyvaujant tame patarėjui, t.y. profesijinės sąjungos atstovui. Atsitikus visuotinam lokautui — pagal tą padėjimą, — įeinanti į tarybą darbdaviai ir darbininkai «ne būtinai visi turi būt tiesiais dalininkai» to ginčo, kuris privedes prie lokauto. Kaip «Darbdavių laikraštis» paaiškina, tuos patarėjus reikią suprasti įsekmui kaip profesijinių sąjungų vadovus.

Atsiminus, kad susivienijusieji į Visuotiną Sąjungą darbdaviai iki šiol grieštai atmesdavo visoki bendrą su profesijinėms sąjungoms nesutikimų svarstymą, kad pora metų atgal jie grieštai atmetė savo «Darbdavių laikraščio» patarimą pripažinti darbininkų sąjungas, tai galima pasakyti, kad kapitalistai jau daug ko išmoko iš nesenos praeities kovos. Artimiausi mūsų bus nemažiau pamokinanti susivienijusiems darbdaviams.

Tegu darbdaviai stoja su savo gudriais aršiais plenais prieš darbininkų klesą — jie tik prigelbės jai plėtotis. Kaip po įtekme ekonomiškojo darbininkų judėjimo augo ir tvirtėjo profesijinės darbininkų sąjungos, kaip profesijinės sąjungos savo veikimu padidino darbdavių judėjimą, o atgijęs šitų judėjimas atgalios iššaukė tvirtą darbininkų profesijinį judėjimą, teip visos būsimos kovos patarnaus tiktai darbininkų klesos gerovei — jei tik darbininkai teip, kaip lig šiol, tvirtai stovės savo sargyboj. Tegul darbdaviai trokšta išvengti to išsiplėtojimo — vargiai išsipildys jų norai. Da ir dabar didesne dalia būdami toki aršūs profesijinių sąjungų ir uždarbio santarmių priešininkai, jie vargiai su savo visuotiniais lokautais atsieks ką nors kitą, kaip tik patvirtis nenoroms profesijines darbininkų sąjungas ir judėjimą link uždarbį ir darbo sąlygų sutvarkymo. Ir uždarbį santarmes, apie kurias dabartiniai aršiausieji lokautų šalininkai nę girdėti nenori, turės jie, ant galo pagalios, padaryti su profesijinėms sąjungomis, — tos santarmės įvyks su dideliu pasisekimu darbininkų judėjime.

Apie tai jau išanksto gali būt persitikrinę aršieji darbininkų klesos prieštai, svajojanti dabar tiktai apie lokautus ir kitas naikinamasias karžygystes prieš profesijines darbininkų sąjungas.

J. B.

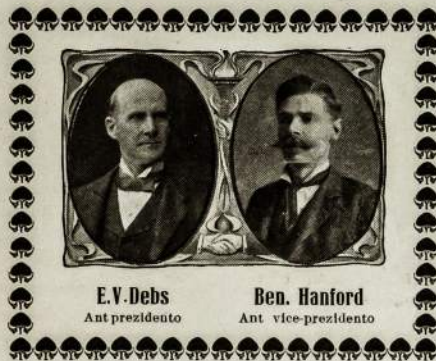
Kas mirusį brolių atmįs...

Kas mirusį brolių varguoli atmįs,
Kas jamjam už darbus jo garbę at'duos?
Kas ant jojo kapo paminklą statys,
Kas jį liūdna dainele apdainuos?
Kas vargdienio kapą kvietkelėms papuoš,
Žaliaisiais medeliais kas jį apsodys?
Kas jojo nelaimės, vargus išrokuos
Kas svietui jo darbus didžius apsakys?
Kas jam jubilėjus kas metai taisys,
Nevystančiais liaurais jo kapą apdės?
Kas tomus storiausius jo garbei rašys,
Kas apie jį žodžiais jausmingais kalbės?
Ne, broliai gyvieji jau jo neb'atmįs,
Nė vienas jo vardo jau nebežinos;
Nieks kvietkų ant kapo jo nebesodys.
Gyvųjų jis užmirštas liks visados!..

Tik motina gamta varguoli atmijs
Ir ji tiktai viena jo vardą žinos;
Tik ji ant jo kapo žolynus sodys
Ir mažas paukštelis ten ji apgiedos!

26. VI. 08.

S. Strazdas.

E.V. Debs
Ant prezidento

Ben. Hanford
Ant vice-prezidento

Amerikos Socijalistų Partijos Kandidatai.

Neužilgo Amerikos Jungtinėse Valstybėse bus vyriausieji rinkimai («presidential election»). Socialist Party yra nominavus, per savo susivaziavimą Chicagojė, Eugenijų Viktorą Debsą kandidatą į prezidentus, o Benaminą Hanfordą — kandidatą į vice-prezidentus.

Eugene V. Debs gimęs lapkričio 5 d. 1855 m. Terre Haute mieste, Indianos valst. Jis pradėjo dirbti sunkų darbą nuo 15 metų savo amžiaus; dirbo keletą metų vagonų dirbtuvėj, paskui tapo traukinio pečkuriu. 1877 m. «Pečkurių brolija» (unija) išrinko jį savo organo redaktorium, o po trejų metų išrinko sekretorium. 1893 metais Debs suorganizavo «Amerikos Geležinkelių Sąjungą»; 1894 m. surengė garsųjį Pullmano vagonų darbininkų streiką; dėl to Debs tapo įmestas kalėjiman, kur išbuvo 5 mėnėtius ir 1895 tapo paleistas, neišradus kaltės. 1897–98 metais E.V. Debs su kitais draugais Chicagoj suorganizavo «Socijaldemokratų Partiją» [ta pati «Socialist Party»].

Socialist Party jį nominavo į prezidentus 1900 ir 1904 m.; taigi šįmet nominuoja jau trečią kartą.

B. Hanford gimęs 1858 m. Clevelando mieste, Ohio val. Sulyg amato jis yra raidžių statytojas. Jis yra parašęs knygą apie Amerikos ir kitų šalių geležinkelius. Abudu kandidatai yra narsūs, neužlaidūs kovotojai — kapitalizmo priešai. (Platesnis aprašymas yra Kovos N 27 š.m.)

Rusija Amerikoje -- Amerika Rusijai.

Sako, Amerika tokia pat, kaip Rusija. Netiesa. Grand Junction mieste, Koloradoje, prisiekusiųjų teismas pirmu savo balsavimu pripažino nekaltu Steve Adamsą, kurs (žino-

moj Vak. Kalnakasių Federacijos byloje) prisipažino užmušęs vicną kapitalistų šulą. Teismas tą jo išpažintį atmetė dėl to, kad ji buvo išgauta per kankynes—torturas kalėjime. Na, o Rusijoje teismai tik per kankynes prisipažinusius pasmerkia myriop. Tačiau jau vidaus dalykų ministeris nurodo, kad kankinti nereikia. Kokį kitą tardymo būdą jis išrado?

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Praneša, kad ir vėl caras dreba prieš suokalbininkus, kurie — apie 100 vyrų ir moterų — esą susekta Sosnovce, Lenkijoje.

Dūma, prieš išsiskirstant ant vakacijų, išgirdo nuo vidaus dalykų ministerio, kad Rusijoje vėl grėsia badas: du trečdaliai žiemkenčių javų neužderėjo 18 koje gubernijų. Padėjimas bus da blogesnis, bet juodoji dūma to neatitaisys, negaus rodos su badu ir iš to kilsiančius maištus prisieis vėl tų pačių baduolių krauju užlieti...

Caras antrą kartą turėjo baladotis į Revelio pakraštį: pirmą syk, kaip žinoma, jis ten susitiko su Anglijos karalium, o antrą syk liepos 27 d., su Prancūzijos prezidentu Fallieru. Pasišnekėjo labai meiliai ir pietus drauge valgė. — Rengiantės Prancūzijos prezidentui pas carą, parlamente socijalistai pakėlė aštrų protestą, kad pas tokį kruviną viešpatį važiuos Prancūzijos puskaralis. Bet parlamento dauguma nutarė, kad važiuotų. Mat buržuazija tame mato kokį biznį.

Rus. valdžia jau užtraukė trečią paskolę — 200 mil. rublių.

Turkija. Kaip pereinam «Kovos» num. minėta, sultanas sugrąžino 1876 metų konstitucija, pasirašė po ja ir prisiekė ant korano (muzulmonų biblija) ją pildysiąs. Tai sultanas padarė priverstas dideliu sukilimu armijoje ir Albanijos gyventojų. Krikščioniški kraštai nori atsimesti nuo Turkijos. «Jaunieji Turkai», patrijotiška revoliucijoniška partija, Macedonijoje atsišaukė į visus krikščionis, kad laikytųsi vienos savo «tėvynės» Turkijos ir bendrai kovotų už jos gerovę. Tą partiją remia daugiausia savo aukomis į Ameriką išėję (su viršum 5000 ypatų) armenai turkai ir greikai. Sultano seseravaikis kunigaikštis Fadahel Din, gyvenantis Paryžiuje, yra vienu vyresniųjų to judėjimo vadovų. Sultano dvare atidengta suokalbis, kurio tikslas priverst sultaną atsisakyti nuo sosto (abdikuoti). Daug žymių ypatų — vyrų ir moterų — areštuota.

Jaunieji turkai Macedonijoje pareikalavo nuo Austrijos ir Rusijos valdininkų, kad apleistų tą šalį. Mat Europos valstybės yra sutarę laikyti ten savo valdininkus (žandaras ir k.), kad nebūt tokių skerdynių, kokias ten turkai darydavo. Dabar ta tarptautiška žandarmerija esanti nereikalinga.

Politiškiems kaliniams sultanas davė amnistiją (susimylėjo); daug jų jau paleista. Revoliucionieriai netiki sultanui ir mano, kad jis gavęs progą tuo sulaužys prisiegą prieš konstituciją (kaip tai caras yra padaręs).

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Belgijoje šių metų rinkimai parodė diktoką socijalistų judėjimo pakilimą. Dabar atstovų butas susideda iš 87 klerikalų (katalikiškųjų), 43 liberalų (arba laisvamanių), 35 socijalistų ir 1 krikščioniškojo demokrato. Tai penki socijalistai atstovai išrinkta viršaus, negu 1900 m. Abelnai per porą metų socijalistų pajiega parlamente pakilo ant 17-kos nuošimčių. Mans apygardėj 1904 metais soci-

jalistai gavo 39,692 balsų, o šįmet 49,345; Liege (Ljež) mieste 1904 m. — 64,000 balsai, šįmet — 79,000; Charlerojų 1904 m. — 73,075 balsai, šįmet 84,110.

Tas pakilimas paaina iš to, kad profesijinės darbininkų sąjungos pradėjo judėti socializmo linkon.

Lenkijoj neseniai vėl susitvėrė nauja socialistų partija. Didelė pirmiau buvusi Lenkų Socialistų Partija (Polska Partja Socjalistyczna) užpernai, didžiamjam revoliucijos judėjime, dėl nesutikimo taktikos klausimuose, perskilo į dvi dali: viena dalis vadinama «revoliucijine», o kita «vidutine». Nuo revoliucijinės frakcijos dabar atsiskyrė dalis ir pasivadino «Lenkų socialistų darbininkų partija» («Robotnicza P.P.S.»). Šita partija pradėjo leisti savo organą «Głos Robotniczy» (Darbininkų Balsas). Redaguojamas, kaip rašo «Wiedza», labai prastai. Jame apreiškiama, kad Soc. Darbininkų Partijoj turi būt vieni tik darbininkai, kaip paprasti nariai, teip ir visokiose partijos įstaigose ar valdybose. Inteligencijai duoda pipirų už daug prasikaltimų prieš judėjimą; tačiau ne visai ją atmeta. Naujoji partija pripažįsta ekonomišką terorą (kaip užpuldinėjimą ar galabinimą darbdavių); ji duoda pilnai savistoviškai elgtis apskričių komitetams, duoda «finansų ir kovos autonomiją».

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Streikai. Buffalo, N.Y. Lackawanna geležinkelio kompanija pavarė iš darbo du darbininku už koki ten viršininko nepaklusnumą. Tuodu darbininkai priklausė prie vėžininkų («switchmen») unijos, kurioj yra apie 300 narių. Unija ketina streikuoti, jei nepriims atgal tų darbininkų. Unija ir teip jau iširdus ant kompanijos, kad trijų darbininkų darbą pradeda uždėt ant dviejų; tai daro vis pasinaudodama šia bedarbe, kada šimtai žmonių laukia praliuosnojant kokią vietą.

Elgin, Ill. Tarp Elgin ir Belvedere miestų elektriško geležinkelio darbininkai apskelbė streiką. Skebams važiuojant pas Elgin miestą tramvajus (karas) išėjo iš vėžių. Jie bandė užsidėt. Vienas vaikas priėjo prie vagono, tai skebas išsitraukė ir atkišo revolverį. Policistas tą skebą areštavo. Kiti šoko gelbėt savo draugą. Atsirado daugiau policistų ir sumušė lazdomis skebus, daug jų areštavo. Jau mat ir skebų unijai, kurios organizatoriai neseniai gyrėsi, kad pataikysią ir «muštis», pradeda nesisekt. Miesto taryba išėmė prieš tą tramvajų kompaniją teismo uždraudimą («injunction»), kad nevažiuotų į miestą, nes ji neišsiėmus is miesto koncesijos («franchise»).

New Yorke ir jo apygardėj rengiamas didelis laikrodžių darbininkų streikas. Darbdaviai, pasinaudodami bedarbe, ėmė apkopot jiems algas, tai apie 10 tūkstančių laikrodžiadirbių rengiasi streikuot. Simons & Co. firma padarė lokautą: 150 laikrodžiadirbių išmetė ant gatvės (t.y. uždarė dirbtuvę).

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Kryvulė P.K. N 37:

Įnešimas draugo J.Griniaus: «Pagal LSS. III Susivažiavimo nutarimą, įėjus Sąjungai į legališką stovį (išėmus čarterį), pagal suvienytų Valstijų tiesas, organo «Kovos» leidėjo vardas turi būti

permainytas nuo drg. J.O. Širvydo ant LSS.; kadangi dabar jau turime tas tiesas, tai LSS. sekr. turi permainyti nuo drg. J.O. Širvydo ant LSS».

Kiti du nariai P.K. parėmė šį inešimą.

Paaiškinimas LSS. sekretoriaus:

Pradžioje birželio mėnesio aš su drg. A.Staneliu buvome nuėję pas pačto viršininką, Philadelphijoj, pasiteirauti, kaip būtų galima permainyti «Kovos» leidėjo vardas; pačto viršininkas pasakė, kad galima bus permainyti, tik reikalinga, kad drg. J.O. Širvydas pats priduotų arba prisiųstų oficiališką paliudijimą, kad jis sutinka permainyti.

Šiame reikale aš du kartu rašiau drg. J.O. Širvydui ir jis atrašė, kad prisiųs paliudijimą tuojaus, kaip tik viskas pereis į rankas naujai išrinktų LSS. viršininkų.

Nuo 1 mos d. augusto, kaip yra nutarta IV Susivažiavimo, užima vietas visose LSS. įstaigose naujai išrinkti veikėjai. Nuo šio laiko visuose susinešimuose kaip tai: biznio reikaluose, rašykitė tiesiog «Kovos» vardu arba «Kovos» administratoriaus, draugo F.J. Bagočiaus vardu.

Pinigiškus reikaluose rašykitė išdinkui drg. A.M. Staneliui, 1815 E. Moyamensing Ave.

Organizacijos ir agitacijos reikaluose rašykitė LSS. sekretoriui drg. P.Puskunigiui, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Apleizdamas savo tarnystės vietą, perduodamas visus LSS. reikalus ir turtą į naujai išrinktų draugų rankas, pilnai turiu viltį, kad naujai užėmę vietas LSS. įstaigose draugai bus visur praktiškesni, su geresne energija, mokės geriau Sąjungos reikalus vesti, po draugei gal jiems paseks išravėti visus negeistinus vaidus, kuriais buvo užinteresuoti visi LSS. draugai.

Užimant vietas naujiems darbininkams, kviečiu visus LSS. draugus prie naujos energijos, naujo agitacijos varymo; gyvenimas LSS. daugiausia priklauso nuo visų LSS. draugų; kaip draugai Sąjungą prižiūrės, teip ji bujos. Todėl rūpinkimės visi, kiek galėdami, kuo labiausia padauginti skaitlių mūsų draugų.

Su draugiška meile kviečiu visus prie darbo.

Buvęs LSS. sekr.

P. Dubickas.

Nuo administratoriaus.

Draugai! Šiandien apėmiau «Kovos» administraciją nuo drg. Dubicko. 1-ma kuopa išrinko tam tikrą komisiją, kuri surokuos visą mūsų organo ir administracijos turtą, ir jų atskaita tilps sekančiam numery. Aš teipgi prirengiau atskaitą kaslink LSS. sąnarystės stovio.

Pakilusieje paskalai apie organo kraują, tai tuščios svajonės tų, kurie tą geistų matyt. Nors neturiu sąskaitų po ranka, vienok drąsiai galiu sakyti, jog LSS. tur raidžių, knygų, etc. už \$2000 vertės, o draugai yra skolingi Sąjungai į \$1000 su viršum, tai už literatūrą, tai mėnesinių mokesčių, etc. Skolos gi mes turim apie \$780.00; ir dar kas čia kalba apie bankrutą.

Apie bankrutą nėra ko nė svajot, tik tiek, jog tie draugai, kurie dirba ir turi kiek pinigų, turės lojališkai stovėt ir padėt man išvežti organą visoj jo pilnybėj per šiuos prastus laikus, kada gal 1000 mūsų draugų netur darbo ir nebegal jau po 5-7 mėnesius beužimokėt savo mokesčių. Tas tai ir apsunkina organą — bedarbė. Mes turto turim, bet reikia kas savaitė mažiausia \$85.00 pinigų bėgantiems reikalams. Todėl, draugai, nevilkinant, kas kuom galite ateikit man į pagelbą, kol darbai nepasigeris ir skolininkai negalės užsimokėt savo skolų. Tada mes pasiilsėsime, o jie veš tą vežimą, kuri

męs dabar vežam, jiem negalint prisidēt prie to darbo.

Presą jau turim! III Pittsburgo Rajonas paskyrė \$75.00 tam reikalui, ir aš juos sunaudojau. Presas yra naujas, prekiuoja \$200.00. Draugai, trumpa buvo \$125.00, todėl kiekvienas iš jų pasiskubinkit su plytele prie to darbo; pasiskubinkit, rajonai, kuopos ir pavieniai, — aš su nekantrumu lauksiu.

Dar viens dalykas. Nuo šios dienos, draugai, koki tik drąsiai darbą turėsit, siųskit mums. Spauzdinam visokiomis kalbomis: lietuviškai, angliškai, lenkiškai, vokiškai, slovakiškai, čekiškai, latviškai, etc. Nežiūrėkit koks darbas: didelis, keblus, ar mažas (kad ir už 50c.) pridukit jį man, jis bus atsakančiai ir į laiką padarytas, aš už tai duodu žodį.

Į savaitę ar dvi, kaip tik reikalai susitvarkys, męs išduosime koki 20 gatunkų laiškams popierų, ir apie 25 gatunkus atvirų laiškelių su geriausiais paveikslais, kokie tik darbininkus gali pasiekti. Draugai pavieniai ir agentai, prisiųskit savo orderius ir kiek pinigų iš kalno, nes viskam reik pinigų (popieriui, klišėms, dažui), o jų kaip žinot nedaug pas mus tėra.

Męs gyvosime! Tik, draugai, Jūs padėkit man apmokēt darbininkus ir bilas (popierą, spaudą) per mėnesį—du, (aš pats su alga pakentėsiu nors ir metus, kol neprasišlypsime), o paskui, be mažiausios abejonės, nebireikalausime aukų, nes manau, jog iš darbų ir knygy nedaugelis galėsime uždengt.

Jūsų dėl socializmo

F.J. Bagočius, Administratorius.

1 Rugpiūčio 1908 m.

Atsišaukimas į Sąjungiečių protą.

Draugai ir Draugės:— Išsirinkote redaktorių — ar jūs žinote, ko vertas tas jūsų redaktorių? Jūs turėjotė tai žinot. Jūs tai žinot iš pragarsėjusių «1-osios kuopos» atsišaukimų. Jūs iš tų atsišaukimų žinot, kad redaktorių daro teip, kad valdžia gali sustabdyti «Kovą»; žinot, kad redaktorių — «nelaimingas sutvėrimas», «teip žemyn slinksta... vardan egoizmo»; kad jis su kitais «centro viršiniukais», «savymeiliais Sąjungos valdytojais» rengęs «slaptą susivaziavimą prieš IV Susivaziavimą, kad iš anksto sutaisyti mašineriją, kad tik galiaus užslėpt teisybę»; žinote, kad «Redaktorių stotja valdžios šnipų»; ant galo redaktorių daugiau nieko nevertas, kaip tiktai mirties, nėra į jį pasakyta: «ištikrųjų gyvenimas nesudrebėtų jei jūs iš syki pradingtumėte iš jo».

Tai tokį redaktorių jūs, draugai sąjungiečiai, ikišiol turėjot ir tą patį dabar išsirinkot! Kas, ar jau ir Sąjungos protas «aptemęs» ir teip baisiai žemyn jį «linksta», kad tokį redaktorių renkasit? Ar ir Sąjunga tokia «nelaiminga» «valdžios šnipų» gauja, kuri nieko daugiau neverta, kaip tik «pradinginti iš gyvenimo»?... Ištikrųjų, draugai, stebėjaisi iš jų, kad teip ramiai žiūrėjot į tuos «1-mosios kuopos» pludimus ir keiksmus, bet da labiau stebiuosi, kad išsirinkote tą patį teip paniekiuntą, teip pažemintą ir amžinai prakeiktą—pradingintą redaktorių. Laukia ir tylėjau, nes maniau, kad Sąjungos dauguma teip persitikrūsi, kaip tie atsišaukimai skelbia, dėlto ir nieko nesako iki rinkimų; rinkimai čia—jau, dėlto ir aš ikišiol laukiau, nieko nesakiau. Jeigu būtų stačiai mano

ypatą užkabinta, tad bučia, žinoma, apsigynęs, bučia nelaukęs. Bet čia pilta tos pašvinkusios paplavos ant jūsų, draugai, redaktorių ir sykiu su tuo ant organo: kam jau vertas toks laikraštis, kurį redaguoja «veidmainys ir niekadėjas doriškai ir etiškai nupuolęs žmogus», «vedmainiškai prisilaikantis socialdemokratiškų principų», — kaip sakoma antramjame «1-mos kuopos» atsišaukime; kam, ant galo, verta tokia organizacija, kuri laiko tokią pakorimo vertą ypatą! Jeigu redaktorių vertas buvo «pradinginimo», tai LSS turėjo tuoju apskelbt rinkimus ir išsirinkt kitą redaktorių; jeigu nevertas «pradinginimo», tai LSS turėjo tuos atsišaukimus «pradinginti» per balsavimą ir tuomi nuplaut tą šlykščią dėmę ant jos organo ir redaktorių užmestą. Lietuvių Socialistų Sąjunga to nepadare. Ir štai išsirinko tą patį «pradingimui» pasmerktą redaktorių. Ar ne keistas jos pasielgimas. Draugai! ar jūs manote, kad be sutaikymo gali subuti vienoj organizacijoj dvi priešingos pusės? Ar gali avys su vilkais subuti draugėje, nepadarius rojus?...

Draugai! aš tų atsišaukimų ir visų tų ergelių bučia dabar nejudinęs, kad jie dabar nieko Sąjungoje neveiktų, kad neturėtų ardančios galės. Nors jūs leidote teip niekinti ir palikti toje paniekoje savo redaktorių ir organą, tačiau aš ir su ta jūsų valia sutikau ir bučia tai palydėjęs užmirštyje po to, kaip susivaziavimas «sutaikė» viską. Bet štai ardančioji tų atsišaukimų galė, susivaziavimo palikta be pasekmių, tuojuas ėmė veikt. Toji neva «1-moji kuopa», o ištikrųjų tik josios vadovai Bernotas ir Žagaras, sumanė «radikališkai» eit be jokio «kompromisų» ir reikalavo, kad kita 1-mos kuopos dalis, po susivienijimui, prisidėtų prie užmokėjimo lėšų už minėtus atsišaukimus. Tie narsieji «revoliucionieriai», per susivaziavimą — anot jų — išlaimėję, dabar norėjo galutinai užviešpaut: męs spiovėme tais atsišaukimais jums ant veido, tai dabar jūs užmokėkit mums už tuos spiaudalus! Teip jie galėjo logiškai pasakyti. Na, ir vėl 1-moji kuopa turėjo skilt. Tik dėl tų atsišaukimų, kurių Bernotas su Žagaru negalėjo ir negali užmiršti, nors juos buvo užmiršę tie, ant kurių galvų buvo lieta tomis paplavomis. Dabar, kada tie plakatai atnaujino savo ardytojišką darbą, negaliu jų užtylėt.

Tačiau jie ir visi vaidai, prie «naujosios tvarkos» įvykę, yra tik pasekmė, o priežastis yra kur-tai toliau. Męs turime žinot priežastį, kuri gimdo blogumą, tada tik tą blogumą galėsime prašalint. Šitų visų vaidų pirmutinė priežastis buvo grynai ypatingas dalykas. Visiems žinoma, nors retai kam suprantama, kad buvęs «K.» redaktorių J.O.Širvydas per III susivaziavimą atsisakė nuo redaktorių. Kadangi kito galinčio užimti tą vietą susivaziavime nebuvo, tai aš tapau paskirtas. Po susivaziavimo neužilgo visi patyrė — iš žinomo Širvydo «fosforo» ir kitų jo pasielgimų, — kad jis ką turi prie manęs. Kaip aš IV susivaziavime minėjau savo raporte, tai aišku, kad Širvydas atsisakė ant keršto prieš mane ir jo artimieji — kaip Bernotas, — pradėjo tuojuas varyt prieš mane «campaign»; visi gal atsimena, kaip sekretoriui pranešus, kad redaktorių kambarys netikęs, kad eina iš kamino dumai

tiesiog į langą, tai Bernotas, Kovos N 27 1907 m., nurodė: «Jeigu, girdi, kuris iš mūsų darbininkų yra poniško gimimo, tai arba tegul pratinasi prie sunkenybių, arba bereikalo tveriasi už smirdančio darbo». Nuo tada man, kaipo redaktoriui buvo per iščius metus daroma toki dalykai, kad tik aš, neiškentęs, mesčiau tą ne savo vietą. Širvydas atsisakė nuo vietos jau iki gilybei savo širdies įpykęs ant manęs už tai, buk aš prieš III susivažiavimą «dalyvavęs konspiracijos» prieš jį, su tikslu likti «Kovos» redaktorium. Tą jis pats man pasakė paskiau, kada aš, nesuprasdamas jo ir Bernoto pasielgimo, griežtai jo užklausiau per laišką, kodėl taip darosi. Širvydas turėjo tiesą pykt, jei jis manė, kad aš prieš jį agitavęs. Bet jis paskiaus rodos galėjo persitikrint, kad aš prieš III susivažiavimą nevariau jokios, nė žodžiu, nė laiškais, agitacijos, kad mane kas rinktų į redaktorių. Tačiau tik už tą nebutą mano «konspiraciją» ėjo ir didėjo tie vaidai. Kad jie išnyktų, reikia žinot jų priežastį. Čia jų ir parodžiau. Tai pamatinė priežastis. Minėti «l-os kp.» atsišaukimai gimę daugiau iš ypatingų Bernoto-Žagarų reikalų (norėjo užimt vietą prie organo, – tad reikėjo senąjį centrą «pradangint»); bet svarbiausią rolę lošė anoji pamatinė priežastis. Kad mane Žagaras su Bernotu savo antramjame «l-mos kuopos» (!) atsišaukime*) pavadino «valdzios šnipu», tai tas ne naujiena: da pirm atvažiuosiant Žagarui, Širvydas «V-bėj Liet.» apskelbė «Kovą» bepatarnaujant caro pams, kad garsina Žagarą pravardę... Žagaras atvažiuavęs pasislėpė po «Dubu», bet tuo apsisukė caro šnipams per tą pačią «Kovą», kad jis tai tas pats Žagaras ir Dubas. Caro šnipai tačiaus jo neima, matyt jiems nereikia «podlecmeisterių». Bereikalo Širvydas teip «Kovą» norėjo paverst caro šnipų pagelbininke. Stiprus žodžiai, bet tušti, išėmus nedraugišką tulžį... Širvydas dabar gali pats sau pasakyti, kaip pasakė «K» redaktoriui, «kritikuodamas» jį už «mažų seljetonų» (apie Žagarą) perspaudzinimą: «Draugai — ne su tuomi mes kovojame, su kuo privalome!» (žr. «K» N 30 – 08). Gaila tik, kad to nepasakė apie minėtus atsišaukimus — tada būtų galima kalbėt apie tai, kad mes einam prie susipratimo, prie vaidų naikinimo.

Aš tą viską pranešu, kad draugai, dabar pradėję teip pat karštai atsiliept prieš kitas ypatas, kaip pirma kiti atsiliepdavo prieš «centrą» — kad jie bandytų imtis už darbo «radikališkiau» ir stengtųsi visados pažint blogumo priežastis ir paskui jas ir jų pasekmes — vaidus prašalinti. Dabar — be darbė, laikas agitacijai ir apšvietimui teip brangus — visas eina ant tuščių vaidų tarp mūsų pačių. «Ne su tuomi kovojame, su kuo privalome». Per iščius metus tuli draugai ne «su tuomi» kovojo, bet šiaudien jau negalima leisti teip kovot, nes laikas per daug svarbus, jis traukte traukia mus kovoti su tuo, «su kuo privalome». Organas šiaudien tuščias, išėmus ardančias kritikas draugų tarp savęs. Lengva atskirt ardan-

*) Tuos atsišaukimus (2-nuosius) rašė ir išleido Žagaras ir Bernotas be jokios kuopos pritarimo. Tągi Žagaras be reikalo susivažiavime išvadino Dubicką „podlec“, buk tasai neteisingai apskelbė Žagarą išvadintu „K“ redaktorių „šnipu, provokatorium“. Jis (Žag.) ne tik kalbėjo, bet ir rašė tokius epitetus.

čiąją kritiką nuo išmintingos kritikos. Aš tokių neišmintingų kritikų netalpinau (už tai tik prieš save sukėliau daugelį rašytojų), nežiurint ar tai jas rašė už «centrą», ar prieš «centrą»; greičiau talpinau tą, kas prieš mane buvo rašyta, nes aš žinau, kad aš nepakelsiu už tai vaidų. Bet neprašalinus vaidų priežasčių, negalima vaidų išvengt, negalima visiems draugiškai arba bent žmoniškai (mūsų tarpe ne syki yra žuvęs žmoniškumas) darbuotis. Jei tų priežasčių prašalint nieks nenorės ar negalės, tai vienok jos pačios su laiku išnyks, kada žinosime jas. Aš atsišaukiu į draugus: visados jieškokit vaidų priežasčių ir jų neslėpkit, visados reikia viešai apskelbt. Blogumo slėpimas, dangstymas tai aršiausia visokių draugijų rykštė. Slėpti blogumą tai reikia jį paremti, platinti. Blogumo negalima užglostyt, jis vis verčiasi, jei jo priežastis yra pakavota.

Kad į organą neįeitų koki vaidai, aš kitam «Kovos» numerij paduosiu visuotinam LSS. referendumui sumanyt apie redaktoriaus ir visų rašytojų priedermes. Jei dauguma tai priims, tai organe galės tilpt geresni raštai, o vaidų jame nebus. Kai nėra saiko, tai kaip kas nor, teip rašo; redaktorius tur talpinti, nenorėdamas gaut «cenzoriaus» ir «valdono» vardo.

Jūsų redaktorius

J. Baltrušaitis.

4-tos kuopos užmanymas.

Mes 4 ta kuopa LSS. paduodame sekanti užmanymą. Kad ypatingų užsipuldinėjimų nepriimtų į organą «Kovą», ba toki užsipuldinėjimai atneša mūsų Sąjungai nenaudą. Padėkime tarpe pe centro vienas ant kito užpuola, antras tam duoda atsakymą, trečias vėl nuo savęs ką išmislina. Mes 4 ta kuopa to visai nenorime. Jeigu du ar daugiau ypatų susipyko tarp savęs, tai turi pasiskirti trečiųjų teisma, tas suves į vienybę. Tą mūsų užmanymą meldžiame «Kovoj» apgarsinti.

Sekretorius B. Radzevičius.

Įnešimai.

13 liepos 1908 m. LSS. 86 kuopa, Stoughton, Mass., savo mėnesiniame susirinkime svarstė drg. A. Bernoto pasiteisinimą kas link jo išbraukimo iš Veikiamojo Komiteto, kaip F. Bagošius užmanė. Po ilgų ginčų buvo priimta sekanti rezoliucija: 86 kuopa Stoughton, Mass., pritaria draugui F. Bagošui ir įneša, kad A. Bernotą išbraukti iš Sąjungos, nes aiškiai matoma iš jo paties paaiškinimo «Kovos» N 27, kad jis kelia vaidus. Tik drg. F. Bagošius nemoraliskai pasielgia, nes drg. A. Bernotas teipgi yra Veikiamojo komiteto narys, tai turėjo ir jam pranešti, nes tas yra neslepimas dalykas. Vėl draugas A. Bernotas rašo «Lietuvoje», kad girdi Sąjunga sutverta ne ant gerų pamatų; gal drg. Bernotas pradės naują tverti. Tai tikrai matoma, kad drg. A. Bernotas nori griauti Sąjungą. 86 kuopa reikalauja leisti per referendum, kad A. Bernotą išbraukti iš Sąjungos nes jis esant Sąjungoj, dar gi «Kovos» zeceriu gali padaryti didelių nuostolių mūsų Sąjungai. Tuokart,

beabejonės galėtų ištikrųjų sugriauti mūsų kovotojų armija, ir vėl prisieitų mums lietuviams dar pasilikti nuo kitų tautų socialistų ant kokių dešimt metų užpakalyj.

Organizatorius *P. Jukon*,
Protokolų rašt. *P. Sinkevičius*,
Išdininkas *B. Mockus*,
R. Vasiliauckas.

* * *

Wilkes Barre, Pa. Mūsų 9-ta kuopa LSS. turėjo extra mitingą 12 dieną liepos, kame užbaigus balsavimą centro viršininkų, buvo svarstyta apie mūsų Sąjungos vaidus, nekurių ypatų keliamus, ir galutinai išaiškino, jog tos ypatos tik tada pasieks savo mierius ir perstos kėlę vaidus, kada joms pasiseks sugriaut Sąjungą ir numarint «Kovą». Draugai atrado, jog vaidus keliančios ypatos yra šios: J. O. Širvydas, A. Bernotas, A. Žagaras, kuriuos mūsų 9-ta kp. slaptu balsavimu nutarė vienbalsiai išbraukt iš LSS. Reikalaujam, kad šitas mūsų nutarimas būtų pagarsintas «Kovoje» ir leidžiamas per visos Sąjungos referendum.

Vardan 9 tos kuopos pasirašo: Pirmsėdis *A. Kolnis*,
Išdininkas *M. Padolskis*,
Sekretorius *A. Valinčius*.

Vardan teisybes!

(Žodelis LSS. reikaluose).

Pastaramjam laike apturėjau keliotiką laiškų nuo draugų socialistų, kurie klausia manęs, kad aš išreikščiau savo nuomonę, kodėl iškilio nesantaika centro su 1-ma kuopa, ypatingai daugiausiai su redaktorium; A. Bernotas labai nesutioka, ką liudija jo paties sutaisyti atsišaukimai vardan 1-mos kuopos Philadelphia, Pa.

Norėdamas išreikšt savo nuomonę link LSS. ir jos centro bei 1-mos kp., kaip ir tų ypatų nenusiramino, priverstas pradėti

Vienvaldžio sapnas.

Šalta diena. Iš aukštų Petrapilio varpinių eina graudūs varpų balsai. Darbininkai su linksmais veidais vaikščiojo gatvėmis. Kazokai, iškėlę nagaikas ir kardus, prižiūrėjo tvarką.

Caras savo palociuje trunkėsi, kaip pamišęs. Verkdamas keikė buntovščikus, nuolatos grasindamas kartuvėmis. Skausmo suspaustasis Dievo pateptinis negalėjo suprast Dievo galybės.

— Visogalys Mus nubaudė, — atsiduso jisai:— Seniaus, budavo, tik carauk, visi mylėjo, šventu skaitė... Oh, Dieve visogalys, žinai gerai, kad aš esu dešinė tavo ranka ant žemės... Iš tavo mylistos turiu valdžią ant milijonų muzikų, ką noriu, tai galiu daryt su jais. Atsirado pagedusių buntovščikų... Bet to nepaisau: Dievas padės man. Vieną žodį tarsiu, o bus pakarti nusidėjėliai. Dievas buntovščikus angelus, nenorinčius pripažint jo vienvaldybės, nubaudė sunkiu kalėimu — pragaru. Teip ir aš furio padaryti su tais, kurie ne-

kalbą nuo pat pradžios vaidų.

Vaidų pradžia (kiek man žinoma) eina nuo III-ojo Susivažiavimo LSS. Nors ir aš patsai III-čiam susivažiavime prisilaikiau nuomonės, kad palaikyt Sąjungą dar koki metą prie senos tvarkos, tik su nekuriomis pagerinimais (aš pranešiau savo raporte kad: centrališkojo komiteto tris draugai tur būt apmokami: a) finansų sekr. — 100 dol. ir išdininkas — 50 dol., teipgi organizatorius, su tam tikra išlyga pagal susivažiavimo nutarimą; b) redaktorius, pagal mano nuomone, būtų turėjęs gaut mėnesinės algos 55 dolerius, administratorius 45 dol., zeceriams kiekvienam būtų užtekę po 40 dol. mėnesij), bet susivažiavimas (ypatinga, kad kaip, atmenu, buvo Brooklyniečių įnešimas) nutarė padaryt naują tvarką Sąjungoj: pakelt algą redaktoriui iki 60 dol., sekretoriui 50 dol., administratoriui 50 dol. (dėl tokio nutarimo po po susivažiavimo zeceriai patys pareikalavo, kad jiems pakeltų algas).

Bet mūsų žinome gerai, kad tiejie nutarimai buvo leisti per referendum, visos Sąjungos nubalsavimui: priimt ar atmett ir tt.; daugumas pritariančiųjų padarė legališkumą tam nutarimui. Tą matydamas permainingiau savo nuomonę, manydamas, kad draugai visomis pusėmis platį «Kovą» ir kitus LSS. išleistus raštus, iš ko bus galima užlaikyt organą ir apmokėt visus jos iškaščius ir tt. Su tokia nuomone apleidau Philadelphia ir važiauvau į vakarinius kraštus, lietuvių apgyventus, pavaryt tenai šiokią-tokią agitacišą, platinant socialistiškus raštus, rinkdamas aukas revoliucijos parėmimui ir tt.

Dabar gi artinantės IV-tam susivažiavimui, skaičiau net du atsišaukimu, išleistus vardan 1-mos kuopos, Philadelphia, Pa., «Draugams ir draugėms LSS.». Norint III susivažiavimas Waterbury, Conn., padarė nekurius klaidas nutarimuose, tai tasias klaidas visuotinas Sąjungos referendumas ištaisė. Ir šie atsišaukimai yra visai bereikalingi (ypatingai šiam bedarbės laike). Neabejoju, kad tie raštai, tie atsišaukimai, tai darbas ne keno kito, kaip Bernoto ir Žagaro. Juose prirašyta daugybės tikių išsireiškimų, kuriuos galima būtų sulygint tik su srutomis...

Svarbiausi, nešvariausi išsitarimai yra tie:

1) «Gyvent matomai jiems ankšta, mąstyt tingu, pasijudint

garbina mano privalumo.

Laikrodis mušė 12 val. nakties. Caras užmigo ir, knarkdamas, sapnavo. Jam rodėsi, kad jo rumuose yra daug nepažįstamų ypatų, tarp kurių dėdė Sergiejus laikė rankoje bombą. Norėjo caras prie jo prisiartint — neprisileido žaltys. Ėjo toliau smidandančiu, tamsybės pilnu, karidorium. Aplinkui buvo girdėt keiksmai ir vaijojimai nelabųjų. Pažinti negalėjo nė vieno: ne tokiais išrodė, kaip pirma. Vietoje karunų, ant galvų turėjo sunkius darbininkų vargus, ant rankų retėžiai, kuriais darbininkus varžė, ant kaklų virvės, kurioms korė laisvės platintojus. Matydamas savo draugų likimą, caras drebėjo:—

— «Ir manęs tokis likimas laukia», — tarė pats sau.

Tamsumoj prie stulpo pririštas Plėvė — be akių, nasrai kruvini. Po kairei pamatė šviesą, žengė pirmyn, — takas buvo siauras, kraujais pasriuvęs, apstatytas kanuolėmis, kartuvėmis ir visokiais kankinimo įrankiais.

Aplink patruliavo kazokai, šnipai, lyg nuodingos gyvatės. Prisiartinus arčiau, išvydo neapsakomai gražią jauną merginą, su lelijų vainiku ant galvos, rankoje raudona vėliava su parašu: «Laisvė — socializmas». Aplinkui apstojęs buris

bailu; ištikrųjų gyvenimas nesudrebėtų, jei jūs išsyk pradingtumėte iš jo» (reikia supras kad pradingtų Baltrušaitis, Dubickas, Rušinas ir Pildomasis komitetas — ar ne!).

2) «Nelaimingas sutvėrimas! Mums gaila jo, kad jis taip žemyn slenka, bet jis tai daro vardan egoizmo, ir todėl mes nieko negalime gelbėti» (čia kalbama redaktoriui).

3) «Neprošalį bus paminėti, kad per redaktoriaus pasistengimą mūsų organas kvepia visai priešingai Sąjungos norams, tai yra priešais revoliuciją ir revoliucionizavimą minios. Pežvelkite tik, draugai, atydžiai į 17 N «Kovos». (Vienok peržiūrėjus nesimato taip labai blogai).

4) «Redaktorius stoja valdžios šnipu, ir jau mus visus 1-mos kp. draugus, pasirašiusius po atsišaukimu, nurodo, kad pavežėtų į tėvynę».

Ką galima daryt su tokiais draugais, kaip Bernotas, kurs priešinasi visos Sąjungos referendumui, kas visų priimta ir nutarta? Kaip tokių ypatų pasielgimą pavadint? Ypatų, kurios ne revoliucionizuoja, bet ardo! Stapdo progresyvišką darbą ateityj.

Aš sakiau ir sakau: negalima kitų darbus paniekint iki tol, kolei pačiam geriaus nepasiseka ką nors nuveikt! Kam tiuka žodžiai «gyvenimas nesudrebėtų, jei jūs pradingtumėte iš jo»? Netikiu, kad nors vienas geras žmogus galėtų susitaikyt su tokiu išsitarimu, kuris kvepia inkvizicija! Tai yra ne žmoniškas išsitarimas — gėda ir kalbėti!

Dabar lankydamasis 8 ir 9 d. birželio Philadelphijoje, pats savo ausia esu girdėjęs kalbant A. Bernotą (zecerį): «Jeigu Sąjunga sugriūtų, tai nė kokio pavojaus nebūtų, ba jos vietoj susiorganizuotų geresnė, ant geresnių pamatų». (Kad taip kalbėjo — girdėjo ir P. Jonaitis, teipgi zeceris). Bet klausimas, ar daug A.B. sutvėrė kuopų? Ar daug parašė gerų agitatyviškų straipsnių? Kur ir kada pats savo valia, tuo geruoju noru, sutaisė viešus susirinkimus? Teko dar ir man girdėt kalbas kai-kurių draugų 1-mos kp. Philad., Pa., kad jie į kuopą prigulėjo tik dėl to, kad neapturėtų gėdos nuo žmonių. Kada pareidavo klausimas, koks skirtumas tarpe socializmo ir kitų revoliucioniškų sriovių, tai visada keli stovėjo stipriai laikydamsiesi teorijos Krapotkino, nors jau tikrai yra darodyta, kad Krapotkinas yra priešas socializmo. Esant socialistų

žmonių, su vainikais ant galvų, ant kiekvienos vainiko raikštes parašas: «Carizmo auką».

Butų ilgiau žiurėjęs, bet išgirdo šauksmą: «Šalin caras, šalin samoderžavija, tegyvuoja sociališka respublika!...

Darbininkai apsiginklavę apsupo rėkdami: «Mirtis carui!» Caras pabugęs, davė signalą šaut į darbininkus. Vadai sušuko: «Ura!»...

Baubė kanuolės, žvangėjo ginklai, kraujas tekėjo upėmis...

Sudrebėjo laisvės muras. Eina mergina, — tarp kareivių iškėlė vėliavą su parašu: «Težuna karės ir karaliai! Tegyvuoja žmonių susipratimas!»

Kareiviai «susipratimą» išvydę, atkreipė ginklus į savo vadus. O iš Dievo mylistos carui nuėmė karuną kartu su galva... Sugriuvo kalėjimai, prasmego vienvaldybė. Nusišypsavo krauju pirқта Laisvė...

Caras pabudo; barzdą kasydamas, jis ilgai poteriavo, kad Dievas permaintytų baisų sapną.

Jonas Rėda.

draugais negalima girt jų priešus. Tarp tų kelių radosi ir Bernotas.

Užbaigdamas šį straipsnelį atsišaukiu į jus, draugai, kuriems galima, kuriems pavelti išteklius, stenkitės kiek galėdami paaukauti «Kovos fondan ant ko rymo organas «Kova».

Vietoj dabartinių polemikų reikėtų įvardyt naujas angtgalvis, pvz.: «Svarbesniųjų žinučių»...

K. Rutkus.

Agitacijos ir propagandos reikalai.

Brighton, Mass. 27 kp. 31 balandžio atsibuvo mėnesinis susirinkimas, kur nutarta, kad Literatūros Komitetas pasirūpintų atspaudint lapelius ir išsiuntinėti visoms kuopoms LSS.; kad kiekvienos kuopos draugai paaukautų pagal savo išgalės draugei Klembauskienei, esančiai sunkiame padėjime — vyras jos likosi persautas žiulikų. Kad centras pasirūpintų sutaisyti lekcijų programą ir pagarsintų organe, kad kiekviena kuopa, rengdama lekcijas, žinotų pagarsinti ant plekatų ar korėiukų apie ką bus kalbama: pirmą, antrą, trečią sykį ir tt. Oratorius turi pasirūpinti rajonai, kaip ateis vėsesnis laikas, kad per kiekvieną kuopą pereitų rengdamos prelekcijas. Draugai, lavinkim savo tautiečius! Neleiskim laiko dykai. Sakom, kad vasaros laike karšta sėdėti stuboj, žiema šalta, malkų nėra už ką nusipirkti ir turi praleisti žiemos laiką pavieniai, tai jau ir nėra kada mums mokinties suprasti savo darbininkiską padėjimą. Tegul dar skriaudžia mumis kapitalistai, kodėl jie nesigaili savo spėkų padėti dėl kapitalo, kaip kada alkį, karštį ir šaltį kenčia, net ir gyvastį paaukauja, kad pamato didelį nuopulimą savo kapitalo. Kada darbininkai iškovos savo tiesas, trumpai dirbs, tada bus laiko pašvesti savo sveikatos užlaikymui ir pasidžiaugti gamtos surėdymu, o dabar reikia kentėti badą, šaltį ir karštį. Draugai, parėję iš darbo, neturi kame vakarus ramiai ir naudingai praleisti; lavinkimės, daugiau niekas už mumis nekovo, tiktai mes patys. Kiekviena kuopa tu-

Žuvusiems draugams.

Kovoj jūs pražuvote, mieli draugai,
Už laisvę, lygybę, brolybę;
Iš meilės žmonijos, draugai-karžygiai,
Aukavote savo liuositybę.

Kankino jus priešai ilgai kalinius,
Korikai kaltais pripažino;
Išvarė jus dirbtų urvuose tamsiuos,
Retėžiais rankas surakino.

O caras puotauja sau rūme puikiam
Ir liepia vis žmones žudyti;
Nežino, kad ponams-plėšikams ir jam
Priseis už skriaudas atsakyti.

Prieš savo skriaudėjus sukils vargdieniai —
Jų sostą ranka vers galinga . . .
Sudiev gi, draugai, neprazūs jūs darbai —
Aprinkot sau kelią teisingą.

«Kibirškštys».

rėtų stengtis pasisamdyti kambarį, užvesti skaitymų vakarus, įteigti knygynėlius, parsitraukti laikraščių iš visur po vieną ekzemplorių, o labiausia «Vilniaus Žinias», palaikyti jų spėkas, paduoti pagelbą, kad nesustotų ejęs vienintėlis mūsų dienraštis. Kad dar tarpe mūsų draugų kuopose yra nesusipratusių tikrai prijauniančių ir nelabai pripratę prie skaitymo, spauskime patys save, kurie šiek-tiek daugiau suprantame. Pastebėtinas dalykas, kad mėnesiniuose kuopų susirinkimuose negirdėt skaitant kokį straipsnį iš «Kovos», kaip mūsų sąjunga stovi ir apie jos reikalus.

Mažai atsiranda katras bus atsakančiai organą peržiūrėjęs. Dar yra tokių draugų, kurie sako: pirmiau tikrai griebties už ginklo ir kovoti su juomi... Jeigu mes dar susirinkimų, kaip reikiant, neatlankome ir yra draugų, kurie nemėgsta organo skaityti, kad kiekvienas pasiimsime ginklą tai tik būsime keisti kovotojai; ir jeigu kapitalizmą nuversime, o da tarp mūsų gyvuos kapitalistiška dvasia, tai vėl tokia pat valdžia išsikerės tarp mūsų už kelių metų. Mums reikia dar susipratimo, ne ginklo...

Reikėtų, kad kiekviena kuopa išrinktų vieną draugą, kuris perskaitytų kiekviename kuopos susirinkime iš organo straipsnius ar korespondencijas apie Sąjungos reikalus, ir kad paskui draugai darytų diskusijas, tada ir tas draugas, kurs da neseniai pastojo mūsų draugu, greitai supras mūsų reikalus ir ims patsai darbuotis.

P. P.

Illinois rajono draugams.

Šiuomi pranešu, kad konferencija mūsų rajono atsibus 29 ir 30 augusto. Kuopų pareiga nubalsuoti vietą konferencijai. Tikrai balsuodami, draugai, malonėsit turėt atydoj štai ką: 1) kad konferencija tur atsibūt tokioj vietoj, kur galima sutvert naują kuopą, arba nors gyvuojančią sustiprint ir padaugint skaitlių narių; 2) kur retai arba suvis nėra buvę prakalbų ir kur lietuvų apgyventi aplinkiniai miesčiukai netoli nuo viens kito, kur iš konferencijos būt galima lengvai atsilankyt kalbėtojams. Pasistengkim, draugai, ant to, kad mūsų konferencijos atneštų daugiau labo, negu pirmiausias; kad mūsų susirinkimas vienon vieton nepasiliktų tuščiais pasikalbėjimais, bet paspirtų agitaciją pirmyn. Aš patėmijau iš kitų ir iš mūsų konferencijų, kad daugelis nutarimų nukelia su vėju, ne dėlto, kad tie nutarimai nenaudingi, bėt dėlto, kad jie yra apkalbami tik kaip patėmijimai visai Sąjungai, o Sąjunga į juos mažai žiūri. Tas viskas teip eina, kad mes da neturim geros konstitucijos, parodančios kokią turi vertę konferencija ir kaip ji tur būt vedama, iš to kyla ir «nenormališkos kovos» kuopų su centro sekretoriais ir gema įvairios kuopų ir pavienių konspiracijos.

Dėl tų virš minėtų priežasčių aš nemačiau reikalo ir dabar beveik nematau daryti tankias konferencijas, nes jos vis gi reikalauja pinigų; o jeigu mažai vertės teatneša, tai už tuos pinigus galima ką nors naudingesoio pagaminti rajonui ir visai Sąjungai. Bet aš, nenorėdamas užgaut jausmus draugų, pavedu laiką konferencijos ir jos vietą nubalsuoti kuopoms, nors pereita konferencija mau davė pilną tiesą sušaukt konferencijas. Aš paskyriau laiką.

Illinois rajono org. P. Puskunigis.

I-mo rajono išdo reikalai.

Malonus redaktoriau! Nuo manęs 27-ta kuopa pareikalavo at-

skaitos — įeigų ir išeigų I rajono LSS. ir viešo apskelbimo. Todėl meldžiu tai patalpinti «Kovoje».

27 kuopa LSS. peržiūrėjo knygą įeigų ir išeigų kaipo kasieriaus I rajono LSS. ir neradę aiškių apyskaitų nutarė, idant aš viešai praneščiau visiems sąnariams I rajono LSS. 1) Pas mane rajono pinigų yra \$3.90. 2) Apie įplaukimą į rajono išdą nuo Union City kuopos nieko nežinau. 3) Apie įplauką nuo liuterijos, I-mo rajono padarytos, teipgi nežinau. Drg. K. Liutkus atspauzdino tikietus, suskaitęs pasiuntė kuopoms, paskui pats surinko pinigus ir tikietus nuo kuopų sąnarių, pats išrokavo ir užmokėjo J. Pruselaičiui (kaipo likusią skolą) apie \$20, teip skamba protokole pastarosios konferencijos I rajono. — Tai tokią aš galiu atskaitą išduot.

Man rodos aiškiai tą gali suprast kiekvienas, kad kokia tik rajono įplauna arba išmokėjimas bus, tai turi būt su žinia viso raj. kom. ir kasieriaus knygoj tur būt pažymėta, bet aš neturiu knygoj apie tai nieko ir nė aš nė raj. raštininkė negali išduot pilnos atskaitos.

K. Liutkus pasielgė ir gi nepraktiškai: reikėjo raj. organizatoriui paskirt iš įvairių kuopų po vieną draugą į komisiją, kurie būt konferencijoj perkratę visus tikietus ir aiškiai išdavę atskaitą.

Toliau gi VII Konferencija nutarė išmokėt K. Liutkui kelio nės lėšas, kaipo nariui V. K. \$5.00; man išrodo, kad toliau mes tokių iškaščių išvengtume, kur galima per laiškus viską atlikt, nes mes besigindami nuo skriaudikų, jiems kraunam kapitalą visokiais bereikalingais važinėjimais.

Aš gi kaipo rajono išdininkas ir norėdamas sutvarkyt knygas, reikalauju, idant išduotų atskaitą ar per organą «Kovą», ar per laiškus šie draugai: 1) Union City kuopa: a) kiek pinigų paskyrė nuo baliaus ir kam apmokėjo? b) Kas ingaliojo kuopą mokėt bilas be pritarimo viso komiteto? 2) K. Liutkus: a) kiek tikietų atspauzdino ir kas kontroliavo prieš išrinkimą visoms kuopoms? b) Kiek tikietų parduota, kiek likę? Ar daug kuopų kaltų už tikietus, kurios ir kiek? c) Kur pinigus padėjo surinkęs ir kiek surinko (nes «apie \$20» visai ne pinigėška rokunda). 3) Idant Pruselaičis praneštų, kiek ir nuo ko pinigų gavo ir kiek skolingas rajonas?

Kas. I Rajono Jonas T. Kazlauckas.

Atsišaukimas į III-ąjį Pittsburgo rajoną.

Draugai ir draugės, darbininkai ir darbininkės: — Atsišaukiam į jus, Pittsburgo apeliinkės III rajono kuopas LSS. Per pereitą III rajono konferenciją, išrinkote mus kaipo savo vadovus, idant dirbtume nenuilstančiai labui mūsų garbios darbininkų organizacijos (LSS.) ir labui mūsų visų draugų darbininkų; mes tą su noru apsiėmėm ir prižadam dirbti nenuilstančiai, kiek mes įstangsim, platinsim tarpe darbininkų socialistišką idėją. Bet, draugai ir draugės, idant darbą pavaryti pirmyn, kviečiam mes ir jus, idant ir jį prisidėtumėt prie to švento darbo, kuris veda prie galutinio išsiluosavimo darbininkų luomos iš šios kapitalistiškos vergijos. Pereitoj III rajono konferencijoj visai mažai delegatų dalyvavo, kaip iš senųjų kuopų, teip ir iš naujųjų; gal tas buvo per rajono sekr. kaltę, bet sekr. raporte girdima buvo, kad nuo kai-kurių kuopų jokio atsakymo negauta. Teigi iš kai-kurių delegatų, dalyvavusių pereitoj konferencijoj, girdėta, kad bijosi laikyti susirinkimus, neturėdami čarterio LSS. Draugai, visai nereikia bijotis laikyti susirinkimų; gal da naujai susitvėrusios kuopos nepatėmėjo, kad Sąjungos sekretorius jau pranešė, kad čarteris LSS. yra jau išimtas ir duodamas LSS. kuopoms; tik reik prisijusti centran 1 dol., o čarterį apturėsit. Dar gi per pereitą konferenciją likosi nutarta, kad užkviesti drg. Antonovą, arba ir kitą kuri, su tikslu atlaikyti prakalbas Pittsburgo apeliinkėj. Taigi, draugai ir drau-

gės, suprantama, kad reiks daug lėšų pakelti, o idant tas ant kai kurių draugų skaudžiai neatsilieptų, tai kviečiam visas kuopas III rajono, kad tam tikslui kiekviena kuopa stengtųsi parengti pokilius, ušsikviesdamos 6 kuopos draugus — teatro lošėjus; tokiu būdu lengvai mes gal sim užlengt prakalbų lėšas. Taigi, draugai ir draugės, dėl geresnio mūsų susinešimo rengiant prakalbas ir teip visokiouse reikaluose, kviečiam visas kuopas LSS. III (Pittsburgo) rajono, kad kiekviena kuopa išrinktų po vieną draugą, kuris netingėtų ir reikalui atsitikus galėtų susižinoti, susinešti su III rajono sekretorium, ir kad tas išrinktas draugas, kaip galint, greičiau prisistų savo adrsią III rajono sekretoriui (žiūr. žemiau).

Da, draugai ir draugės, vienas reikalas, kaip svarbiausias prieš rinkimus Amerikos J. Valst. prezidento ir kitų viršininkų: kokiū būdu galima geresnę agitaciją varyti tarpe lietuvių darbininkų. Tai mes, komitetas III rajono, susirašę per laiškus, pripažinom už reikalingą atspausti kokius 5000 agitatyviškų lapelių, idant geriau žmones supažindint su darbininkų kandidatais; kad tų lapelių kaštus uždegtų kuopos LSS. III rajono. Malonės LSS. III rajono kuopos tą mūsų užmanymą greitu laiku apsvarstyti ir savo manymą siųsti III rajono sekretoriui, kaip galint greičiau, nes konferencijos teip greit negalima sušaukti.

Taigi, draugai, kviečiam mes jus prie bendro darbo, prie švento darbo, nes da turim gerą progą, o laiko nedaug.

Jums tarnaujanti: organizatorius B. Grabauckas,
III rajono sekr. B. Kondratavičius, P.O. Box 24,
Willmerding, Pa.
Išdininkas A. Keršis.

LSS 50-os kuopos draugams.

(McKees Rocks, Pa.)

Esu priverstas per organą užklausti jūsų, draugai, kurie jau praleidot po 4, po 5 mėnesius nebuvę mėnesiniuose kuopos susirinkimuose. Taigi meldžiu atsišaukti ir paaiškinti priežastį dėl ko neateinate į mitingus, neužsimokate mėnesines duokles? Nors man pačiam sakė tulas draugas, kad nėra pinigų, tai ko gi da eiti į mitingą... Taigi, draugai, be ne ir pas jus įsiskverbė tokia klaidinga nuomonė, kad neturint pinigų, nėra eiti nė į susirinkimą. Ar gi jau, draugai, už vis svarbiausias reikalus mėnesinė? O ar daugiau niekas mums nerūpi ir ar neturi rūpėti? Klystame, teip manydami: dar yra daug, daug mums reikalų... Mūsų tikslas lankytis į darbininkų mitingus, šviestis ir lavintis kaip tik išgalint, mokytis, kaip nušviesti mūsų skurdų gyvenimą, kaip greičiau išsilinosuoti iš kapitalistiškų retėžių. Draugai! nebėkime nuo socializmo, nes tas vienintėlis mums kelias prie išganymo; lankymės ant prakalbų ir mitingų kuoskaitlingiausiai, rūpinkimės patys savim, ba niekas kitas nesirūpys; neturim mes užtarytojaus nė vieno, tik iš visų pušių sutinkame priešus skriaudikus ir išnaudotojus. Jau mums kito kelio nebėra, tik turime kuoptis į vienybę, nes tik broliškai susivieniję, galėsime save apginti nuo visokių siurbėlių-plėšikų. Kai jie pamatys mūsų vienybę, sutrupės kruvini sostai, nukris iš pragaro dugną kapitalizmas prakeiktas su visais savo šalininkais; o įvyks geras, teisingas visuomenės surėdymas.

K. Čičunas,

109 Bell Ave. McKees Rocks, Pa.

Paaiškinimas apie rinkimų pasekmes.

Peretam «K.» numeryje patilpo tiktai galutinė pasekmė rinkimų, t.y. apskelbta tik, kas tapo išrinkta į tą ar kitą vietą. Šiame

gi numeryje turėjo patilpti pilna sąskaita: kokio kuopa už ką balsavo ir kiek balsų padavė. Kadaigi ta sąskaita nepatilpo šiame numeryje, tai skubinuosi pranešti to priežastį, kad draugai sąjungiečiai neimtum rūgot ant rinkimų komisijos, o pastaroji ant redakcijos. Priežastis ta, kad «Kovos» zeceriai atsisakė tą sąskaitą statyt. Tačiau, kaip administratorius užtikrina, ji vis gi galės patilpti «Kovoj» už savaitės-dviejų.

Redaktorius.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Zinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Zinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

Bayonne, N.J. Kelios savaitės atgal čia buvo išdalies su-streikavę keletas desėtkų darbininkų Standard Oil Co. dirbtuvėse. Streiko priežastis buvo ta: Rytą darbininkams nuėjus į darbą buvo per daug dudos karštos, negalėjo jas iščystyt, dėl per daug didelio karščio. Todėl darbininkai parėjo namo. Ant rytojaus darbininkai nuėjo dirbti, kaip paprastai. Štai «bosas» visus tuos darbininkus paleidžia iš darbo, vien tik už tai, kad gyvi darbininkai nelindo į ugnies karštį... Tame skaitliuje paleido ir apie 30. liet. Tuli lietuviai keikia darbdavius ir bosus, vienok tas nieko nepagelbsti.

Čia darbininkai neturi jokios organizacijos, jokios vienybės, kapitalistai kaip išmano teip kankina darbininkus. Kartais užsidega dirbtuvės; žibalas, žinoma, tankiai užsidega. Sutrübino tik, tai darbininkai turi iš namų eit ugnį gesint, ir jeigu katras nenuėjo, tai tyrinėja kas do priežastis, arba visai prašalina iš darbo.

Daugumas darbininkų karštai dirba daugiausia lietuvių. Veidas karščio pagadytas, permaintytas, žmogus išrodo geltonas, perdegęs nuo karščio ant viso amžiaus. Tuli net sveikata patrotija, kosi pasigadinę, net gaila žiurėt į tokius vargingus darbininkus.

Man čia labiausia puola į akis darbininkų apsiavimas. Nuėję į darbą, žinoma, ne visi, ale dauguma, turi apsiuoti panašias į mūsų tėvynės kurpes, tik čia kitokios, medis skura aprauktas, ant skuros bleta apkalta, kad nepradegtų visa korpė, o padai pakaustyti padkavoms, nelyginant kaip arklys. Tokios klumpės No. 11 sveria 7 svarus ir dvi uncijas (ansus).

Daugumas lietuvių neskaito laikraščių, nė mokslinių knygų, iš ko galėtų apšviesti savo protą ir pagerinti buvį — tas jiems nerūpi. Gavę «pėdę» skubinasi tuli mūsų tautiečiai į karčiamą ir tenai praleidžia liuosą laiką, laikydami su alkanėms barą, maukia raugalą, kaip veršiai buizą, kaziruoja, kauliukus mēto, rēkauja po karčiamas, kad rodos didžiausią revoliuciją kelia — tai svarbiausias tamsunų darbas. Pragė-

rę ir prakaziravę pinigų, neturi net kuom užsimokėti gaspadinei ir į «būčernę» (mėsinyčią).

Standard Oil Co. dirbtuvėse vieną dieną kas antra savaitė turi darbininkas išdirbti 24 valandas prie daikto, kas labai kenkia žmogaus sveikatai. Jeigu but geresnė tvarka, tą darbą galėtų atlikt dieną priimant daugiau darbininkų.

Vargdienis.

Turtle Creek, Pa. Liepos 19 d. cemento dirbtuvėje tapo sunkiai sužeistas J. Blonskis, lietuvis, o 20 d., krumuose, ant kalno «Ross Hill» užtiktas negyvas ir nežinomas žmogus, kurio kunas jau pajudavęs ir sudvokęs. Jo drabužiai ir korpės suplyšę – matyt, kad čia darbininkas–vargšas — auka šiandieninio kapitalistiško surėdymo. Čia yra daug darbininkų be darbo ir be duonos kąsnio, kadangi East Pittsburgo ir Wilmerdinge dirbtuvės dirba per silpnai ir darbininkų nereikalauja. Mūsų miestelyje yra keliolika lietuvių pavienių ir vedusių. Daugel iš jų snaudžia tamsybėje ir nenor suprasti savo darbininkiškų reikalų. Ir iškur-gi jie supras, kadangi neskaito laikraščių nė knygų, apšviečiančių protą. Yra čia vienas «laisvamany», kuris keikia «Kovą», nors jau jis ir užmiršo, kada mokėjęs už tą laikraštį. Gėda, gėda tokiems «socialistams»!

Vieversis.

Chester, Pa. Pas mus darbai silpnai eina, ne geriau kaip kitur. Lietuvių čia yra gražus būrelis. Laikraščius ir knygas mažai kas skaito ir tų neapkenčia, kurie skaito laikraščius. Liusu laiku užsiima kazyroms, girtuokliauja ir mušasi. Nėr to pasilinksminimo, kad nepasipeštų. Liepos 26 d. atsibuvo pas K. Kantėną krikštynos. Sveteliam besilinksmindami, įkaušę užsimanė pasipešti ir kraują pralieti. Da ir pačiam gaspadoriui uždėjo mėlynus akuliorius; už tas muštyturėjo užsimokėti teisdariui 8 dol. su centais. Tai kaip cheseriečiai linksminas.

Chesterietis

Chicago, Ill. Šiam mieste, rodos, daugiausia lietuvių gyvena, negu kituos miestuos. Daugiausia yra visokių draugystių, bet, rodos, visos miega atskyrus keletą laisvųjų, kaip tai: socialistų, Birutos, Nepriugulmingą Kliubą ir Simano Daukanto. Jos turi savo knygynus arba rengiasi įstengti. Liet. Nepriug. Kliubas net pikniką parengė dėl įsteigimo knygyno. Lietuvių socialistų 4 kuopa jau įsteigė savo knygyną, turi jau keletą knygų ir skaito draugai, lavinasi. Butų labai gerai, kad susidėtų kelios draugystės, tada galėtų didelį visuomenišką knygyną įsteigt. 4 kuopa turi daug darbo užsidėjus: kartais rengia teatrus, balius, prakalbas. Labai butų naudingas ir didis darbas pradėtas, jeigu L. Nepriugulmingas kliubas prisidėtų likusiu nuo pikniko pelnu prie 4 kuopos knygyno. Butų didelis žinksnis prie apšvietimo. Priežodis sako, kur vienybė ten ir galybė. Skyrium įsteigti gerą knygyną labai

daug pinigų reikia. O dabar pradžia jau didelė yra: yra šėpa ir knygų nemažai. Kliubui prisidėjus butų galima daug daugiau knygų nupirkti, knygynas dvigubai pasididintų. Tikiuosi, kad kliubas nepraleis pro ausis šį straipsnį.

Jauvutis.

Baldwinsville, Mass. Darbai buvo visai sumažėję; dabar jau pradėjo dirbti geriau; kai–kurios dirbtuvės dirba visą laiką. Ale niekas tegu nevažiuoja čia darbo jėškot, ba negaus: bedarbių ir čia daug yra. Apsidairyk aplink, visur vargas laisvoje šalyje. Lietuvių čia gyvena pusėtinas būrelis, visi tamsybėje maudosi; laikraščius visai mažai kas skaito, kad ir duodi už dyka skaityt, tai bijo imt į rankas, neina nė į tą kambarį kur susipratęs lietuvis skaito laikraštį; sako, baisu eit, velnias gal pristot. Smuklių čia nėra, ale alaus netruksta; mus lietuviai pardavinėja, geria kas vakars, o pasigėrę kelia peštynes. Kas panedėlis atsibuna teismai užsimoka po 10–15 dol. Broliai lietuviai, ar ne laikas mums susiprasti, ar ne laikas mest gėrus tuos nuodus, o imti skaityt laikraščius, tada mes susiprasim ir eisim tiesos keliu.

T. Kūčinskas.

Scranton, Pa. Skaitydamas laikraščius matai tai vienur, tai kitur lietuviai paaukavo šiek–tiek visokiems reikalams. Taigi mūsų Social–Teatrališka kuopa irgi paaukavo: \$ 5,00 «Kovos» fondu, 2,00 literatūros fondu, 3,00 mokslaciui drg. P.G. [pinigai pasiūsta jam tiesiog]; 3,30 drg. NN (pigai pasiūsta R.R.K. išdininkui) ir 2,00 drg. Purėno bylos varymui. Viso labo \$ 15.30.

S–Teatr. kuopos sekr. *J. Zorskis.*

New Haven, Conn. Atydai visų lietuviškų organizacijų. Liepos 19 d. nariai Liet. Ukėšų Kliubo laikė extra posėdį apkalbėjimui apie pagelbą revoliucionieriui Purėnui ir apgynimą Jungtinių Valst. nuo caro įtekmių, apie ką jau beveik visi laikraščiai apskelbė, šaukdami prie darbo iševius iš po caro tyronybės.

Susirinkimas vienbalsiai nutarė rinkt parašus ant protesto po vadovyste L.U.K., kaipo organizacijos daugiausia turinčios susinešimų su Jungt. Valst. valdžia ir daugiausia turinčios vilties ant išlaimėjimo, ypač dabar, prieš rinkimus.

Atlikę savo užduotį pagal mus galę, kviečiam ir visas lietuviškas organizacijas negaišinant ilgai laiko, atlikt tą didelį darbą — sykj ant visados išgelbėti darbščius vyrus nuo caro tyronybės. O ypatingai šaukiam prie darbo didžiausią organizaciją S.L.A., kad jos viršininkai teiktųsi išsiuntinėti kuopoms blankas ir paragintų prie rinkimo parašų.

Pirms. A.L. Ū.K. *J. Kuzmickas, rašt. T. Levkevyčius.*

Pranešimas.

Laisvių dienose įvairiu budu partijos pinigai pakliudavo į pašalinių ypatų rankas. Nuo jų buvo reikalaujama partijos pinigų sugrąžinti partijai, bet ne visi nor grąžinti. Teip vienas nuo Pilviškių žadėjo grąžinti, visai viliojo ir ant galo, kada nuo jo pinigai griežtai buvo pareikalauta, jis atsisakė pinigų sugrąžinti. Dėlei to pranešam, kad visi, kurių rankose, koku nors budu liko pinigai, per 3 mėnesius tuos pinigų sugrąžinti partijai. Jeigu kas nesugrąžys ir užslėps juos, tai jų pavardės bus apgarsintos viešai, kaip partijos pinigų vagių, kad visuomenė galėtų su paniekinimu prie jų atsinešti. Tą patį primenam ir tiems, pas kuriuos pasiliko ir kiti partijos turtai.

Suvalkijos Apskričio Komitetas LSDP.

PS. Meldžiam kitų laikraščių šį pranešimą atkartoti.

DARBININKO KRONIKA.

Naktį iš 21 į 22 d. birž. tapo užpultas Bellshill'e, Škotijoje, lietuvių socialistų organo «Rankpelnis» redaktorius Kl. Jurgelionis, jam su savo žmona bemiegant savo kambarėje. Per langą ėmė lėkti išgerti buteliai ir akmenys: vos nepataikė mažam kudikiui. Tas bombardavimas tęsėsi apie pusę valandos. Kas teip dar? «Mano tautiečiai, lietuviai, — rašo Kl. Jurg., — kurių tarpe gyvenu pasiryžęs juos vesti į šviesiąją ateitį į palaimintąją laiką. Tačiau ypatos nėra žinomos.

Caro dūma dauguma balsų priėmė vyriausybės sumanytą paskirti kiekvienam atstovui po 4,200 rub. algos metams; iš tos algos bus išskaitoma po 25 rub. už kiekvieną neateitą posėdį. Mat 10 rub. dieninės algos, kaip ikišiol buvo, atstovams permažai. Socialdemokratams ir darbo žmonių kuopa balsavo priešais, kadangi dūma nepadarius nieko gero žmonėms neturinti teisės didinti sau algas.

Neseniai Philadelphia miesto majoras Reyburn apskundė dienraščio «North American» keturis redaktorius už tai, kam jie įžanginiuose straipsniuose kritikuodami majoro darbus įžeidė jo ypatą, ir tris karikatūrų piešėjus — kam jie piešė juokingus majoro paveikslus. Byla atidėta iki rugsėjo mėn.

Krokavoj yra susitvėręs komitetas, kurs renka aukas paminklui Kazimiero Krauzo (pseud. Michal Lušnia), kurs daug pasidarbavo mokslo dirvoje ir darbininkų socialistų judėjime. Lietuvių raštijoje, rodos, tik viena jo knygutė yra išversta, būtent «Ar dabar yra baudžiava». (Adrisas aukoms siųst toks: Dr. Herman Diamond, Abgerdnetenhaus, Wien. Austria).

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Rankpelnis» N 19 patilpė keli įdomūs dalykai: 1) Škotijos lietuviai, daugiausia dirbanti anglių kasyklose, gerai laikosi prie angliakasių unijos, bet neturėdami savo organizatoriaus, nesupran-

ta unijos įstatų ir kenčia net «nuoskaudas». «Rankpelnis» šaukia reikalaujant iš unijos lietuvių agitatoriaus ir rodiąja «autorių didžiausio ir puikiausio angliškai-lietuviškojo ir lietuviškai angliškojo žodyno draugą A. L. A. L. i.», kuris dabar gyvena Šveicarijoje ir pakvietus sutiktų atkeliauti į Škotiją.

(Lalis žinomas amerikiečiams, bet... ne kaip agitatorius).

2) Straipsnyje «Apie mūsų socialistų laikraščių buitį» sakoma, kad būtų geriausia jei «Žarija» persikeltų į užsienį ir susilietų su «Rankpelniu», kuris «dabar vos gyvuoja». Sulygindamas šitų dviejų laikraščių padėjimą su «Kovos» padėjimu, rašytojas sako: «kad «Kova» žlugiant bijoti turbūt visgi neprisieina. Jei Amerikos Soc. Sąjungoj yra 2000 sąnarių, tai iš jų atsiradus nors tik vienam šimtui karščiau remiančiųjų, — «Kovos» buitis bus užtikrinta. O iš 2 tūkstančių vienas šimtas visuomet gali atsirasti, nors ir sunkiam krizio laikui tebėsant. — Kitas dalykas su «Žarija» ir «Rankpelniu». «Rankpelnio» rėmėjų 100 negali atsirast, kadangi dargi nėra nei viso šimto mūsų Sąjungos sąnarių.

Skaitytojams!

Užbaigęs rašyti veikalą «M i g l a», kuriame stengiausi aprašyti nelaimės, vargus ir nesupratimą tarp lietuvių išėivių, iškeldamas aikštėn visus tuos darbus, kurie daug kenkė ir kenkia susipratimui bei apsišvietimui Amerikos lietuvių, užmaniau pats jį išleisti.

Veikalas parašytas belletristiškoj formoj.

Bet, kad išleidimas surištas su dideliais iškaščiais, esmu priverstas kreipties į Jus, draugai, užkviessdamas ant prenumeratos, užkviessdamas į talką jos išleidimui, nes vienas beveik negaliu to darbo atlikti.

Prekė knygos 75c.

Tikiuosi, kad kiekvienas iš draugų bus knyga užganėdintas.

Br. Vargšas (autorius).

Siųsdami laiškus, ar pinigus, adresuokit:

Br. Vargšas, 927a W. 33rd st. Chicago, Ill.

P.S. Meldžiame kitų laikraščių tatau atkartoti.

«Koval» atsiųsti rankraščiai.

A.B. — «Ką mes turime veikti?»; 29-os kuopos — «Atsišaukimas į visas LSS. kuopas ir pavienius»; K. Liutkauskas — «Labiau prie tvarkos»; A. Viznio — «Ar gerai renkam centrališką komitetą?»; A. N. Vainoriaus — «Vėl nauji vaidai»; S. Stanilio — «Sapnas», «Atminčiai Andriaus Baltrušaičio» (eil.); J. Jaučiūčio — «Atsišaukimas į draugus amerikiečius», «Socialisto likimas»; B. Kondratavičiaus — «Ar nenusibodo jums», «Kur teisybė»; Šilingo eil. — «Darbininko laiškas carui po skerdynių Petrapilė 1905 m.»; Jono Raudonio — «Dievaičių vergija» (eil.); 1-mo raj. K-to — «1-mo rajono reikalai»; Pljušo (eil.) — «Lietuvoje»; Buvusiojo II raj. išdininko — «Atydai II-ro rajono draugų»; B. Parcės — «Apmokėtas agitatorius»; Br. Vargšo — «Vakare»; J. Sekevičiaus — «Iš netolimos praecities»; A. Antonovo — «Moraliskumas ir demoralizacija»; 1-os kuopos — «Draugui F. Bagočiui»; A. Bernoto — «Neklausime kada bus galas, jeigu visada atnaujiname senąją pradžią».

Iš Europos:

P. Kovo — «Moterų klausimas» (IV. Proletarijato moterų triušas); Z. A. — «Metams praėjus».

A P Y S K A I T O S.

L.S.S. finansu apyskaitos.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Įplaukimai:

Mėnesinių: 88 kp. 3.80; 78 — 1.80; 73 — 3.40; 52 — 5.80; 62 2.40; 26 — 4.00; 13 — 1.60; 69 — 2.60; 58 — 2.00; 51 — 3.80; 91 — 3.00; 34 — 3.60; 40 — 3.20; 22 — 3.00; 33 — 1.60; 32 — 6.00; 48 — 1.40; 12 — 1.60; 3 — 3.20; 73 — 3.80; 36 — 1.60; 61 — 1.60; 7 — 6.60; 86 — 2.40; 2 — 11.80; 55 — 3.80; 49 — 2.80; 5 — 4.80; 23 — 2.00; 57 — 1.50; 1 — 8.15, 2.35; 87 — 1.60; 25 — 2.20; 81 — 10.40; 29 — 10.00. *Pavieniai:* J.Zalanckas 1.00. Viso 134.20

Prenumeratos: A.K. Abraitis, J.Jasulaitis, Rev. P. Drignaitis, J.Kevėža, J.Akelaitis, K.Seredžius, P.J. Mulevičius, M. Klevik — po 2.00; J.Luis 1.50; A.Žižis 1.25; A.Petronis 1.03; J.Krivickas, A.Merkevičius, C.Mitchel, I.Kazragis, P. Barbaravičius, A.Valiutis, J.Samuolis, XX, K.Mankus, 5-ta L.S.D.D. kp. — po 1.00; K.Balsis .50. Viso 30.28

Apgarsinimų: .50

Už raštus: 9.72

Už čarterį: 6.00

Pasalinųjų darbų: 2.95

Viso 183.65

Buvo 8.07

Iš viso 191.72

Išleidimai:

Red. reikalai: Už laikraščius .22; už laiškus .10; miltas .5; va-
žinėjimai už 4 savaites 1.12; 2 lietukai lempai .50; krasos
ženkl. 8.17; krasos kortelių .50; juodyla rašymui .35. Viso 11.01

Tekn. «Kovos» dalis: Išsiuntinėjimas 5.62; ekspresas 4.00; po-

piera 32.40; spauda 19.04; statymas už birželio 27 ir liepos
4 40.00; alga redaktoriui už antrąją pusę birželio 25.00; ren-
da už rugpiūtį 25.00. Viso 151.06

Visoki išleidimai: Pirkta raidžių už .52; statymas pašalinių dar-
bų 11.62; išsiuntinėjimas raštų .60; alga LSS. sekr. už ant-
rąją pusę birželio 20.00. Viso 32.74

Viso 194.81

Įėjo 191.72

Išėjo 194.81

Dadėta iš «Kovos» fondo 3.09

ATTITAIŠ. KLAIDOS: „Kovos“ N 28 pakvituota mėnesinių 30 kp. 5.80, 11 kp. — 5.00. Tu-
ri būti 30 kp. 5.00, 11 kp. — 5.80.

„Kovos“ Fondas:

78 kp. 1.45; 73 kp. 1.00; 58 kp. 1.00; 29 kp. 10.00; 102 kp. 2.30; 92
kp. 1.29; Scranton, Pa. LSS. Teatr. Draugystė 5.00; P.Grigaliumas
1.00. Viso 23.04

Pittston, Pa.: A.Dobilas 2.00; J.Mataitis, A.Vilkelis — po .25;
smulkių aukų .50. Viso 3.00

S.Katkevičius .50

Diespach, N.Y.: K.Baltakis, J.Navikas, J.Gendrenas, S.Gendre-
nas, J.Lobeika — po .25; P.Bugailiškis .40; J.Stankevičius
.05. Viso 1.70

Viso 28.24

Buvo 5.44

Iš viso 33.68

Išimta išlaidoms 3.09

Lieka 30.59

Literatūros Fondas.

Scranton, Pa.: LSS. Teatrališka Draugystė 2.00

Buvo 14.17

Viso 16.17

LSS. Centro daktarams.

J.Baltrušaitis 1.00

F.J. Bagočius 1.00

Viso 2.00

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

A P G A R S I N I M A I.

AUKOS.

Aukos mokslaeiviams P.G. ir A.G.

LSS. 14 kp. draugai 1.50

LSS. sekr. P.Dubickas.

PRAKALBOS! PRAKALBOS!

Pranešame, kad LSS. 52-ra (New Yorko) kuopa parengia didelį visuomenišką susirinkimą, kur bus apkalbama kaip sulaukyti draugo J.Paurenio ir kitų revoliucionierių išdavimą Rusijos biurokratijai. Prakalbos atsibus nedėlioje 9 d. rugpiūčio 1908 m. Bronx Parko dalyje «West Farms». Parankiausia nuvažiuoti yra su «Subway» (požeminiu) «Bronx Park Express» traukiniu, kuriuomi reikia važiuoti pakolei veža. Ant paskutinės stosies nulipus trepais, lauks draugai, kurie nurodys

prakalbų vietą. Laukiama bus nuo 9 valandos iki 11 iš ryto. Prakalbos prasidės 11 val.

Užkviečia Prakalbų Komitetas.

PRAKALBOS!

Eastono 45 LSS. kp. parengia prakalbas nedėlioje 9 d. rugpiūčio (Aug.); prasidės 2 val. po piet, Pensilvanijos geležinkelio stotyje, ruimas 8, Phillipsburg, N.J. Kalbės F.J. Bagočius iš Philadelphijos. Visi kapitalizmo nuskriaustieji darbininkai ir darbininkės yra kviečiami atsilankyti, nes turės progą išgirsti apie savo vargus ir kaip iš jų išeiti.

Org. J.B. Jusaitis.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 441 Herriot st.

Yonkers, N.Y.

F.Bagočius 148 Ohio st.
A.Kalnaukas, 445 So. Honore st.
T.Kubilsky, 66 Porter ave.
J.Keršis, Box 323
J.Luiza, 22 So Greene st.
V.Kvedera, 512 W.Barre st.
P.Kačulis, 512 W. Barre st.
J.Matulis, 103 Grand st.
A.Dumbria, Box 512
P.M.Kaitis, 221 wabansa Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
S.STANKEVYČIUS, 60 Wells st.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.
B.Kondratavychius, Box 659
J.Valkovyčė, 40 Walnut st.
J.Jasulevyčius, Bx 6
P.Meškiniš, 775 N. Montello st.
P.Norkus, 255 River st.
A.Kašuba, 129 Joseph ave.
J.Lukoševyčius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.
M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.
E.FROOMES, 73 Grand str.
F.NARVYDAS, 544 W. 9-th str
J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.
A.STANELIS, 74 West st.
J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.

Mc Kees Rocks, Pa.
Chicago, Ill.
Brockton, Mass
Wilmerding, Pa.
Baltimore, Md.
Baltimore, Md.
Baltimore, Md.
Brooklyn, N.Y.
Melrose Park, Ill.
Chicago, Ill.
Hartford, Conn.
Westville, Ill.
Wilmerding, Pa.
New Haven, Conn
Minersville, Pa.
Montello, Mass.
Paterson, N. J.
Rochester, N. Y.
Phila., Pa.
Philadelphia Pa.
Brooklyn, N. Y.
New York, N. Y.
Allegheny, Pa.
Newark, N. J.
Springfield, Ill.

A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av. Brooklyn, N.Y.
M. Fandiel, 4501 Hermitage av. Chicago, Ill.
K. J. Baranaukas, 452 Collinsville av. E. St. Louis, Ill.

LS. Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti ir platinti.

1. Politiskas minių streikas 8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoje 5c
3. Kovotojų Giesmės 15c
4. Priekus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
5. Moters ir Politika 15c
6. Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [isl. J. Grinius] 12c

Ant visų šių knygų perkupėiai ir kuopų knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

Pranešimas.

Tik-ką išėjo iš spaudos knygutė «**Darbininkai ir jų ateitis**», parašyta Rėk. 43 puslapių. Kaina 12c.

Knygutėje trumpai, bet aiškiai išrodyta dabartinis darbininkų vargingas padėjimas, reikalingumas jiems šviestis, vienytis ir, kad atsiekti geresnį surėdymą, kuriame nebus nė krizių, nė bedarbių, nė dykaduonių po nuų, nė badanjančių vargšų. — Šią knygutę verta perskaityti kiekvienam darbininkui.

Knygutę galima gauti «Kovos» administracijoje, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Agentams ir knygynams nuleidžiama didelis nuosimtis.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J. M. JASULEVYČIUS,
P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

Galima užsisakyti 1908 metams

„ŽARIJA“

savaitinį darbininkų, bežemių ir mažažemių laikraštį.

Jau antri metai kaip eina.

«Žarijos» kaina:

Lietuvoje metams 3 rub., pusmečiui 1 r. 50 k., 3 mėnesiams 80 kap., 1 mėnesiui 30 kap.

Užsieny metams 4 rub., pusmečiui 2 rub., 3 mėnesiams 1 r. 5 kap.

«Žarija» duoda:

a) tiems, kurie surinks 10 užsimokeusių prenumeratorių, vienuoliktąjį dykai;

b) tiems, kurie užsimokęs už visus metus, dykai duoda „Darbininkų Kalendorių“ 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiškus ir pinigus reikia siusti redakcijai, o ne redaktorini, leidėjui arba administratoriui.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siųsti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pinigais, bet ne „money order“iais.

Adresas: VILNIUS,

Pilies skerg. (Zankovi per.) N 10, b. 4.

«Žarijos» redakcijai.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adreso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir stuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Telpgi turi sąkrovą vloklių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 laryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotthardo aliejaus	
Moetis nuo nležų ir odos	50c
Mediciniškai odas mulias	25c

Ir daug kitokių gyduolių.

E.W.Gillas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

«Bedarbių klausimas».

Toks vardas «Dilgėlių» Bendrijos išleisto paveikslo, perstatančio šiandieninę bedarbę ir kaip ji gali būt išrisama. Paveikslas, gana didelis (8 x 11 colių), ant gražios, glencevotos nesulūžtamos popieros, kaštuoja su prisiuntimu 15 centų. 10 ekzemplierių — 80c.; 20 ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7½ cento). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigus galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti reikia šiaip: «DILGĖLĖS», 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

„RAISTAS“

Garsingoji knyga, išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje, kuri parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, versta iš angliško originalo.

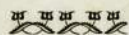
Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėj reikalaujama, kad jau išversta į 18 ką visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.

Perskaities Raista, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; atrasi kaip padaro apgavikai didelius pinigus. Daug kytrumo yra toj knygoj.

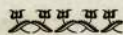
RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, nustumia į paleistuvystę, ir kaip mėsos skerdingyčios primaišo visokių biaurybių nuodijant žmones.

RAISTAS didelė knyga dabar prekioja tik **1 dol.** Pasiskubinkit, nes mažai telikó knygu.

Siunčiant pinigus adrisuot.

J. NAUJOKAS

Madison Sq. Sta. box 189,

New York City.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prenumera | visae * „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
dalla avieto: * shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams \$ 2.00 * So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiu \$ 1.00 * Subscription rates:
Apgarsinių prekė: * One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; * Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 * Advertisement rates on application.

Stumčiant raštus, pinigų ir visokių redakcijos reikalavimų susirašant, adresuokite:

„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavychius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
" "	P. Norkus, 25 Van Buren st., Passaic, N.J.
" "	A. Purvis, 544 W. 49 st., New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. Antonov, Bx 538, Minersville, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Iėdininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Iėpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Šukys, 120-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

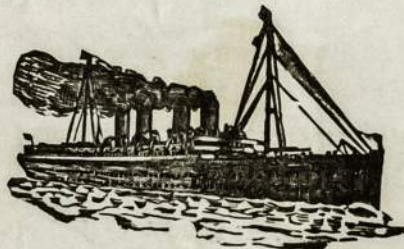
J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.
J. Ilganda, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
J. Viskoška, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. ŠUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. ČERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Iėdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Iėmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety | visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau
išėjo „VADOVAS | SVEIKATA”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išda-
vimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios
ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorias:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra
daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki
šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas | Sveikata”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c.
markėms už prisiuntimą, apturės per pačią VADOVĄ | SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir mote-
rims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsi-
gydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reika-
lingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad ne-
sančia ligą nekalbėtu, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ | SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir
moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja
grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatingai, tai
aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai,
tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinē-
jama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Offiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių Instituto.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stam-
besni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir
tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už vi-
siems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuo-
jaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Draugai ir Draugės
LIETUVIAI!

Malonu jums pranešti, kad
aš atidariau puikią paveiks-
lų krautuvę, arba galeriją.
Taigi, draugai, prašau ne-
užmiršti atsilankyti — labai
puikioj vietoj. Pigiausi pa-
veikslai 14 už 15c. ir dirbu
dailes spilkas su paveikslais.
Visiems pažįstamas lietuvis

M. Trakimas

1408 Federal st.
[Broad and Federal]
Philadelphia, Pa.

